

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2009

Содржина

	Страна
Независно ревизорско мислење	
Биланс на успех	1
Биланс на состојба	2
Извештај за промените во капиталот и резервите	3
Извештај за паричниот тек	4
Белешки кон финансиските извештаи	6-120

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

**До Собранието на акционерите и Надзорниот Одбор
на Комерцијална Банка АД - Скопје**

PricewaterhouseCoopers
REVIZIJA DOO
ul. Marshal Tito 12,
"Palata Makedonija" IV floor
1000 Skopje
Republic of Macedonia
Telephone +389 (02) 3116 638
+389 (02) 3111 012
+389 (02) 3110 623
Facsimile +389 (02) 3116 525
www.pwc.com/mk

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Комерцијална Банка АД - Скопје, кои што го вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2009 година, како и билансот на успех, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со законските регулативи кои се применуваат во Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на скупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба на Комерцијална Банка АД - Скопје заклучно со 31 декември 2009 година, како и на нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со законските регулативи кои се применуваат во Република Македонија.

Управител

Овластен ревизор

Лъубе Ѓорѓиевски

Лъубе Ѓорѓиевски

Скопје,

26 февруари 2010

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Биланс на успех

за периодот од 01.01.2009 до 31.12.2009

Приходи од камата

Расходи за камата

Нето-приходи/(расходи) од камата

Приходи од провизии и надомести

Расходи за провизии и надомести

Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

Нето-приходи од тргуваче

Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

Останати приходи од дејноста

Удел во добивката на придружените друштва

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

Трошоци за вработените

Амортизација

Останати расходи од дејноста

Удел во загубата на придружените друштва

Добивка/(загуба) пред оданочување

Данок од добивка

Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење

Добивка/(загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*

Добивка/(загуба) за финансиската година

Добивка/(загуба) за периодот, која припаѓа на*:

акционерите на банката

малцинското учество

Заработка по акција

основна заработка по акција (во денари)

разводната заработка по акција (во денари)

Белешка	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
6	3.928.194 (1.612.749) 2.315.445	3.534.467 (1.309.455) 2.225.012
7	861.103 (145.201) 715.902	1.091.668 (135.191) 956.477
8	16.468	(55.354)
9	-	-
10	91.317	101.194
11	368.458	626.620
24	20.326	14.174
12	(604.855)	(475.352)
13	-	(12.677)
14	(940.363)	(862.117)
15	(195.826)	(189.019)
16	(709.788)	(778.853)
24	(3.076)	-
	1.074.008	1.550.105
17	-	(172.515)
	1.074.008	1.377.590
	-	-
	1.074.008	1.377.590
	-	-
	-	-
41	537 533	689 684

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Биланс на состојба на ден 31.12.2009

Активи

Парични средства и парични еквиваленти
Средства за тргувanje
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање
Дериватни средства чувани за управување со ризик
Кредити на и побарувања од банки
Кредити на и побарувања од други комитенти
Вложувања во хартии од вредност
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)
Побарувања за данок на добивка (тековен)
Останати побарувања
Заложени средства
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
Нематеријални средства
Недвижности и опрема
Одложени даночни средства
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Вкупна активи

Обврски

Обврски за тргувanje
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање
Дериватни обврски чувани за управување со ризик
Депозити на банките
Депозити на други комитенти
Издадени должнички хартии од вредност
Обврски по кредити
Субординирани обврски
Посебна резерва и резервирања
Обврски за данок на добивка (тековен)
Одложени даночни обврски
Останати обврски
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување

Вкупно обврски

Капитал и резерви

Запишан капитал
Премии од акции
Сопствени акции
Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти
Други сопственички инструменти
Ревалоризациски резерви
Останати резерви
Задржана добивка/(Акумулирани загуби)

Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката

Малцинско учество*

Вкупно капитал и резерви

Вкупно обврски и капитал и резерви

Потенцијални обврски
Потенцијални средства

Белешка	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
18	16.595.011	15.280.014
19	30.591	181.648
20	-	-
21	-	-
22.1	1.330.614	1.382.378
22.2	38.851.929	35.049.418
23	502.875	557.202
24	88.799	49.693
30.1	32.226	-
25	402.397	217.179
26	-	-
27	1.139.601	767.201
28	56.864	41.191
29	1.681.290	1.594.355
30.2	-	-
31	-	-
	60.712.197	55.120.279
32	-	-
33	-	-
21	-	-
34.1	463.100	797.045
34.2	51.040.428	46.413.604
35	-	-
36	1.587.233	984.276
37	-	-
38	169.469	261.573
30.1	1.975	59.068
30.2	-	-
39	493.660	341.219
31	-	-
	53.755.865	48.856.785
40	2.014.067	2.014.067
	109.027	109.027
	-	-
	-	-
	-	-
	3.759.230	2.762.810
	1.074.008	1.377.590
	6.956.332	6.263.494
	6.956.332	6.263.494
	60.712.197	55.120.279
42	12.969.262	12.785.789
42	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Извештај за паричниот тек

за периодот од 01.01.2009 до 31.12.2009

Паричен тек од основната дејност

Добавка/(Загуба) пред оданочувањето

Коригирана за:

Малцинското учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех*

Амортизацијата на:

нематеријални средства

недвижности и опрема

Капиталната добивка од:

продажба на нематеријални средства

продажба на недвижности и опрема

продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Капиталната загуба од:

продажба на нематеријални средства

продажба на недвижности и опрема

продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Приходи од камата

Расходи за камата

Нето-приходи од тргуваче

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

дополнителна исправка на вредноста

ослободена исправка на вредноста

Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа

дополнителни загуби поради оштетување

ослободени загуби поради оштетување

Посебна резерва

дополнителни резервирања

ослободени резервирања

Приходи од дивиденди

Удел во добавката/(загубата) на придружените друштва

Останати корекции

Наплатени камати

Платени камати

Добавка од дејноста пред промените во деловната актива

(Зголемување)/намалување на деловната актива:

Средства за тргуваче

Дериватни средства чuvани за управување со ризик

Кредити на и побарувања од банки

Кредити на и побарувања од други комитенти

Заложени средства

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Задолжителна резерва во странска валута

Задолжителен депозит во НБРМ според посебни прописи

Останати побарувања

Одложени даночни средства

Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Белешка	во МКД илјади	
	тековна година 2009	претходна година 2008
	1.074.008	1.550.105
15/28	195.826	189.019
15/29	20.020	15.274
	175.806	173.745
	(6.095)	(11.593)
11	-	-
11	(6.008)	(11.370)
	(87)	(223)
	8.864	18.953
16	-	-
16	787	-
16	8.077	18.953
6	(3.928.194)	(3.534.467)
6	1.612.749	1.309.455
8	(16.468)	55.354
12	604.855	475.352
	(3.224.007)	(735.263)
	2.619.152	259.911
	-	12.677
13	-	12.677
	-	-
	(92.040)	5.785
38	(290.942)	(99.247)
38	382.982	93.462
	(12.903)	(20.119)
	(17.250)	(14.174)
	1.459	5.365
	3.795.370	3.428.471
	(1.506.437)	(1.235.942)
	1.713.744	2.234.241
	150.158	86.930
	-	-
	44.618	(369.162)
	(4.302.295)	(10.922.855)
	-	-
	(380.390)	(119)
	(530.738)	42.476
	150.786	(150.533)
	(185.170)	(9.314)
	-	-
	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

**Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2009 до 31.12.2009 (продолжува)**

Зголемување/(намалување) на деловните обврски:

Обврски за тргување

Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Депозити на банки

Депозити на други комитенти

Останати обврски

Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување

Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето

(Платен)/поврат на данок на добивка

Нето паричен тек од основната дејност**Паричен тек од инвестициската дејност**

(Вложувања во хартии од вредност)

Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност

(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)

Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва

(Набавка на нематеријални средства)

Приливи од продажбата на нематеријалните средства

(Набавка на недвижности и опрема)

Приливи од продажбата на недвижностите и опремата

(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)

Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба

(Останати одливи од инвестициската дејност)

Останати приливи од инвестициската дејност

Нето паричен тек од инвестициската дејност**Паричен тек од финансирањето**

(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)

Приливи од издадените должнички хартии од вредност

(Отплата на обврските по кредити)

Зголемување на обврските по кредити

(Отплата на издадените субординирани обврски)

Приливи од издадените субординирани обврски

Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот

(Откуп на сопствени акции)

Продадени сопствени акции

(Платени дивиденди)

(Останати одливи од финансирањето)

Останати приливи од финансирањето

Нето паричен тек од финансирањето

Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти

Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти

Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари

Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември

Белешка	во МКД илјади	
	тековна година 2009	претходна година 2008
	-	-
	-	-
	(332.628)	530.801
	4.518.718	767.449
	152.441	(111.786)
	-	-
	999.244	(7.901.872)
	(89.319)	(100.744)
	909.925	(8.002.616)
	-	-
	(316.692)	
	54.802	97.765
	(8.992)	(15.293)
	-	-
	(36.056)	(14.240)
	-	-
	(306.060)	(345.813)
	10.903	56.924
	-	-
	-	-
	12.903	18.929
	(272.500)	(518.420)
	-	-
	(437.353)	
	12.668.904	358.945
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(381.819)	(383.325)
	-	-
	-	-
	221.139	(461.733)
18	1.089	68.563
	(17.631)	(74.029)
	842.022	(8.988.235)
18	12.818.470	21.806.705
	13.660.492	12.818.470

* само за консолидираните финансиски извештаи

Број на
белешка **Белешка**

1 Белешка

2 Управување со ризици

- 2.1 Кредитен ризик
- 2.2 Ризик на ликвидност
- 2.3 Пазарен ризик
- 2.3.1 Анализа на усогласеноста на каматните стапки
- 2.3.2 Валутен ризик

3 Адекватност на капиталот

4 Известување според сегментите

5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски

Биланс на успех

- 6 Нето приходи (расходи) од камата
- 7 Нето приходи (расходи) од провизии и надомести
- 8 Нето приходи од тргуваче
- 9 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност
- 10 Нето приходи (расходи) од курсни разлики
- 11 Останати приходи од дејноста
- 24 Удел во добивката/(загубата) на придружните друштва
- 12 Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа
- 13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа
- 14 Трошоци за вработените
- 15 Амортизација
- 16 Останати расходи од дејноста
- 17 Данок од добивка

Биланс на состојба

Активи

- 18 Парични средства и парични еквиваленти
- 19 Средства за тргуваче
- 20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни средства чувани за управување со ризик
- 22.1 Кредити на и побарувања од банки
- 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти
- 23 Вложувања во хартии од вредност
- 24 Вложувања во придружени друштва
- 25 Останати побарувања
- 26 Заложени средства
- 27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
- 28 Нематеријални средства
- 29 Недвижности и опрема
- 30 Одложени даночни средства
- 31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Обврски, капитал и резерви

- 32 Обврски за тргуваче
- 33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни обврски чувани за управување со ризик
- 34.1 Депозити на банки
- 34.2 Депозити на други комитенти
- 35 Изدادени должнички хартии од вредност
- 36 Обврски по кредити
- 37 Субординирани обврски
- 38 Посебна резерва и резервирања
- 30 Одложени даночни обврски
- 39 Останати обврски
- 31 Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување
- 40 Запишан капитал

Други обелоденувања

- 41 Заработка по акција
- 42 Потенцијални обврски и потенцијални средства
- 43 Работи во име и за сметка на трети лица/Комисиско работење
- 44 Трансакции со поврзаните страни
- 45 Наеми
- 46 Плаќање врз основа на акции

1. Белешка

a) Општи информации

Комерцијална Банка АД – Скопје (во понатамошниот текст “Банката”), претставува акционерско друштво со седиште во Република Македонија. Банката котира на Македонска берза за долгорочни хартии од вредност а.д Скопје, под кодот КМБ. Банката има овластување да ги извршува сите банкарски активности согласно Законот за банки и нејзини главни активности се кредитирање на стопанство и население, депозитно работење, трансакции со странски валути, услуги за платежни операции во земјата и во странство, и слични банкарски услуги. Во дополнение, таа обезбедува поволна трговско-финансиска клима за компаниите кои се занимаваат со извоз и увоз од и во земјава.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:

Кеј Димитар Влахов 4

1000 Скопје

Република Македонија

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Надзорниот одбор на Банката на ден 26 февруари 2010 година.

б) Основа за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Комерцијална Банка АД - Скопје (поединечни) се изгответи во согласност со: Законот за Трговски Друштва (Службен весник на РМ бр: 28/2004), Законот за Банки, законската регулатива донесена од НБРМ, Одлука за Методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (Службен весник на РМ бр: 118/2007) и се прикажани во илјади македонски денари (МКД). Известувачката и функционална валута на Банката е македонскиот денар МКД.

Подготовката на поединечните финансиски извештаи е во согласност со општо прифатените сметководствени политики и бара користење на проценки и претпоставки кои имаат влијание на прикажаните средства и обврски, потенцијалните средства и обврски на денот на финансиските извештаи и прикажаните износи на приходите и расходите за време на извештајниот период. Овие проценки се базирани на најдобрите познавања на раководството на тековните настани и активности.

Дополнителни информации се прикажани во сметководствените политики и соодветните забелешки кон финансиските извештаи.

в) Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст:

Парични средства и парични еквиваленти

За потребите на паричниот тек, паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства и депозитите кај НБРМ, благајничките и државните записи со доспеаност до 90 дена. Парични средства ги опфаќаат паричните средства во благајна и на сметката како и депозитите по видување.

Девизни средства

Средствата и изворите искажани во странски валути (монетарни ставки) се сведени во денари користејќи го средниот девизен курс на НБРМ на крајот на пресметковниот период. Немонетарните ставки кои се евидентирани по историска набавна вредност,деноминирани во странска валута,се курсираат користејќи го девизниот курс на денот на трансакцијата.

Позитивните и негативните курсни разлики (реализирани и нереализирани) настанати по овој основ се вклучени во Билансот на приходи и расходи.

Девизен курс:	31 декември 2009	31 декември 2008
УСД	МКД 42,66	МКД 43,56
ЕУР	61,17	61,41

Нетирање на финансиски инструменти

Финансиските средства и обврски се нетираат и нивната нето вредност се прикажува во билансот на состојба на нето основа доколку постојат законски применливи права за нетирање и можност за прикажување на нето основа.

Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите по основ на камата се прикажани како пресметани приходи и расходи на основа на сите каматоносни побарувања и обврски освен оние кои се класификувани за тргување или како Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање.

Приходите/расходите од камати се признаваат со користење на методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката којашто точно ги дисконтира проценетите идни парични текови за очекуваниот век на финансискиот инструмент. Пресметката ги вклучува сите платени или примени надоместоци, трансакциските трошоци и премии/дисконти помеѓу договорните страни.

Приходите и расходите од камата се пресметани и наплатени во согласност со законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот.

Исправка се прави кога наплатата на пресметаните камати е сомнителна и спорна.

Приходи од провизии и надоместоци

Приходите од провизии и надоместоци ги опфаќаат пресметаните провизии на основа на кредити, гаранции, акредитиви, и други банкарски услуги. Приходите од провизии и надоместоци се признаваат во Билансот на успех на пресметковна основа во моментот на извршување на соодветната услуга.

Финансиски средства

Класификација

Финансиските средства се класифицираат во четири групи:

- Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех ;
- Финансиски средства кои се чуваат до достасување ;
- Финансиски средства расположливи за продажба ; и
- Кредити и побарувања

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех

Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех се состојат од:

- средства за тргување;
- финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање; и

Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех почетно се признаваат по објективната вредност. Трансакциските трошоци на овие средства не се вклучуваат во износот по кој првично се мери инструментот. Тие се евидентираат веднаш во билансот на успех во позицијата „Приходи/расходи од провизии и надомести“.

Средства за тргување

Средствата за тргување се оние средства кои банката ги стекнува или кои настанале главно за тргување, односно за да се оствари приход од нивната продажба на краток рок и/или да се оствари приход како резултат на настанатите или очекуваните краткорочни промени во цените на пазарот.

Финансиското средство се класифицира како чувано за тргување доколку е:

- стекнато или настанато за целите на купопродажбата во близка иднина;
- дел од портфолио од идентификувани финансиски инструменти со кои збирно/группно се управува и за коишто постои доказ за скорешен, фактички/реален модел на тргување и остварување на краткорочни профити;

Средствата за тргување вклучуваат:

- државни должностички хартии од вредност;
- благајнички записи;
- сопственички инструменти со котирана пазарна цена

Нето приходите од тргување ги претставуваат реализираните и нереализираните промени во објективната вредност при последователно мерење, добивката или загубата при отуѓување, дивидендите приходите и расходите од камати на средствата за тргување и обврските за тргување.

Вложувања кои се чуваат до достасување

Финансиски средства кои се чуваат до достасување се финансиски средства со фиксни или определиви плаќања и со фиксно достасување, за кои Банката има намера и можност да ги чува до достасаност.

Доколку во текот на финансиската година, или во претходните две финансиски години, Банката продала или прекласифицирала повеќе од незначителен износ од вложувањата чуви до достасување, пред периодот на нивното достасување, Банката не смее да ја користи оваа категорија, т.е целата категорија се прекласификува како расположлива за продажба. Вложувањата кои се чуваат до достасување се мерат по амортизираната набавна вредност, со употреба на метод на ефективна каматна стапка . Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех кога средството е депризнаено или оштетено и преку процесот на амортизација.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние средства кои се определени како расположливи за продажба и не се класифицирани како:

- кредити и побарувања;
- финансиски средства кои се чуваат до достасување; или
- финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех.

По почетното признавање, банката ги мери финансиските средства по нивната објективна вредност , без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или отуѓување. Добивките или загубите од последователното мерење по објективната вредност на финансиско средство што е расположливо за продажба се еднакви на разликата помеѓу амортизираната набавна вредност и објективната вредност на средството и се вклучува директно во капиталот во позицијата „Ревалоризациски резерви/Разлики од вреднување на средствата расположливи за продажба“. Загубите поради оштетување/исправката на вредноста и позитивните/негативните курсни разлики на финансиските инструменти што се расположливи за продажба се признаваат во билансот на успех за тековниот период.

Во моментот на депризнање на средствата расположливи за продажба (на пример, средствот е продадено или достасано итн.), кумулативните добивки/загуби што се претходно признаени во капиталот се депризнаваат од капиталот и нето-добивките или загубите се признаваат во билансот на успех во позицијата „Останати приходи од дејноста/Останати расходи од дејноста“.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата ги вклучуваат сите побарувања кои произлекуваат од трансакциите со комитенти и банки, како оние кои потекнуваат од банката, така и оние кои се купени на секундарен пазар.

Кредити и побарувања се недериватни финансиски средства со фиксни или определени плаќања.

Банката ги признава кредитите и побарувањата во нејзиниот Биланс на состојба кога паричните средства директно ќе се одобрят на кредитокорисникот.

Кредитите и побарувањата почетно се мерат по нивната објективна вредност, зголемена за трансакциските трошоци коишто се директно поврзани со стекнувањето или издавањето на финансиското средство.

Кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Оштетување на финансиските средства

Финансиски средсгва по амортизирана вредност

На секој датум на Билансот на состојба Банката врши оценка дали постои објективен доказ дека финансиските средства или група на финансиски средства треба да се оштететуваат. Финансиските средства или група на финансиски средства се сметаат за оштетени и е направена загуба од оштетување ако, и само ако, постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе случаи кои настанале после првичното признавање на средствата(„случај на загуба“) и дека случајот на загуба (или случаите) влијае врз проценетите идни парични текови од финансиски средства или група на финансиски средства кои навистина може да се проценат. Критериумите кои ги користи Банката за да одреди дека постои објективен доказ за оштетување на финансиските средства опфаќаат:

- значајна финансиска потешкотија на издавачот на финансискиот инструмент или должникот;
- фактичко прекршување на договорот, како што е неплаќање или доцнење на плаќањата по камата и главница;
- давање на опеснување на должникот од страна на доверителот, поради финансиски потешкотии на должникот, а коишто доверителот инаку не би ги дал на други;
- голема веројатност дека должникот ќе влезе во стечајна постапка или во друг вид на финансиска реорганизација;
- исчезнување на активен пазар за финансиското средство поради финансиски потешкотии; или

- податоци кои укажуваат на тоа дека постои мерливо намалување во проценетите идни парични текови од група финансиски средства, од почетното признавање на овие средства, иако намалувањето неможе индивидуално да се поврзе со финансиското средство вклучувајќи:
 - негативни промени во платежната способност на должникот (на пример зголемен број на задоцнети плаќања или зголемен број на должници по кредитни картички кои го достигнале нивното максимално дозволено пречекорување и кои го плаќаат минималниот месечен износ;или
 - национални или локални економски услови кои се во соодносот со оштетувањето на средствата (на пример зголемување на стапката на невработеност во географската област на должникот, намалување на цените на имот во соодветната област, а кој служи како обезбедување, намалување на цената на нафтата за кредити на нафтените производители или негативни промени во индустриските услови кои влијаат на должниците).

Банката најпрво врши проценка дали објективниот доказ за оштетување постои за поединчните финансиски средства кои имаат поединечно значење и, поединечно или колективно, за финансиските средства кои не се поединечно значајни. Доколку Банката утврди дека не постои објективен доказ за оштетување за поединечно проценетите финансиски средства, било да се значајни или не, таа ги вклучува средствата во група на финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и врши колективна проценка за нивно оштетување. Средствата кои се поединечно проценети за оштетување и за кои загубите од оштетувањето се или продолжуваат да бидат признаени, не се вклучени во заедничката проценка на оштетувањето.

Кога еден кредит не може да се наплати, тој се отпишува на сметката на резервациите за спорни и сомнителни кредити.

Таквите кредити се отпишуваат по преземање на сите потребни постапки и по одредување на износот на загуба.

Доколку во секој нареден период износот на загуби од оштетени средства се намали и намалувањето може објективно да се поврзе со случај кој настанал по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитната способност на должникот), претходно признаената загуба од оштетување се книжи како одобрение. Таквиот износ се книжи во Билансот на успех.

Пресметаната камата за оштетените кредити веднаш се обезбедува со резервации за оштетување, признаени во Билансот на успех (како дел од пренесената вредност на кредитот, мерена според трошоците за амортизација).

Финансиски средства класифицирани како расположливи за продажба

На секој датум на Билансот на состојба, Банката врши оценка дали постои објективен доказ дека финансиските средства или група на финансиски средства се оштетени. Во случај на вложувања на капитал кои се класифицирани како расположливи-за-продажба, се разгледува значителното или континуирано намалување на номиналната вредност на хартиите од вредност под цената на чинење при одредување дали средствата се оштетуваат. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи-за- продажба, кумулативната загуба –мерена како разлика помеѓу куповната цена и сегашната номинална вредност, намалена за евентуалната загуба од оштетување на таквите финансиски средства кои претходно биле признаени во Билансот на успех – се бришат од капиталот и се признаваат во Билансот на успех. Загуби од оштетување признаени во Билансот на успех кај капитални инструменти, не се враќаат преку Билансот на успех. Доколку во наредниот период, номиналната вредност на должничките инструменти кои се класифицирани како расположливи-за- продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со случај кој настанал по признавање на загуба од оштетување во Билансот на успех, тогаш загубата од оштетување се враќа преку Билансот на успех.

Придружени друштва

Придружено друштво е друштво во кое Банката има значајно влијание во одлуките за финансиските и оперативните политики на друштвото, но не контрола над тие политики. Финансиските извештаи го вклучуваат уделот на Банката во вкупните признаени добивки и загуби на придруженото друштво според методата на главнина од датумот кога значајното влијание почнува па се до датумот кога значајното влијание престанува. Доколку уделот на Банката во загубата на придруженото друштво е еднаков на, или ја надминува, сметководствената вредност на вложувањето, вложувачот вообичаено прекинува да го вклучува својот удел во понатамошните загуби. Вложувањето се известува со нула вредност.

Дополнителните загуби се земаат во предвид до степенот до којшто вложувачот презел обврски или извршил плаќања во име на придруженото друштво коишто вложувачот ги гарантирали или за коишто се обврзал на друг начин.

Недвижности и опрема

Недвижности и опрема се материјални вложувања од страна на Банката за вршење на дејноста од кои се очекува да имаат корисен век подолг од една година.

Иницијално, недвижностите и опремата се мерат според нивната набавна вредност на средството и други трошоци кој се неопходни за ставање на средството во функција.

Оние оперативни трошоци кои не претставуваат дел од набавната вредност на средството, настанати пред средството да се стави во употреба, се признаваат како расход во билансот на успех.

Последователните трошоци за недвижностите и опремата се капитализираат доколку се исполнети условите за признавање како средство. Трошоците за секојдневно одржување на недвижностите и опремата не се признаваат во сметководствената вредност на средството.

По иницијалносто признавање недвижностите и опремата се мерат според нивната набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација и за акумулираниите загуби поради оштетување.

Вкупниот износ на амортизација на средството се распределува согласно со неговиот корисен век на употреба. Трошокот за амортизација за секој период се признава во билансот на успех во позицијата „Амортизација“. Сите средства во иста група доследно се амортизираат. Амортизацијата за сметководствени цели го следи корисниот век на употреба на средството .

Банката применува праволиниски методот на амортизација кој ги одразува очекуваните идни економски користи на средството.

Амортизацијата на средството започнува кога тоа е расположливо за употреба, а престанува на пораниот датум од датумот на депризнање и датумот на прекласифицирање на средството, како средство чувано за продажба.

Недвижностите и опремата се амортизираат со примена на годишни амортизациони стапки кои произлегуваат од проценетиот век на траење на користениот имот.

Амортизација на материјалните средства се врши со пропорционална метода во тек на годината на месечна основа..Амортизација се пресметува за секое материјално средство посебно.

Векот на траење за пооделни категории на недвижности и опрема е како следи:

	Век на траење
Градежни објекти	40 години
Мебел и опрема	4-10 години

Нематеријални средства.

Нематеријално средство е немонетарно средство, без физичка содржина, коешто може самостојно да се идентификува

Нематеријалните средства вклучуваат капитализирани трошоци за развој, софтвер и други нематеријални средства, како права и лиценци кои се законски заштитени и кои неможат да бидат одземени од овластениот сопственик против негова желба (на пример патенти, права за копирање и други комерцијални права).

Почетно, нематеријалните средства се мерат по нивната набавна вредност.

Последователно, нематеријалните средства се мерат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и за акумулираните загуби поради оштетување.

Амортизацијата започнува кога средството е расположливо за употреба. Сите средства во иста група доследно се амортизираат. Амортизацијата за сметководствени потреби го следи корисниот век на употреба на средството .

Остатокот на вредноста на средството по истекот на корисниот век се претпоставува дека е нула.

Банката го проценува корисниот век на употреба на нематеријалното средство. За нематеријални средства Банката го утврдува следниот век на амортизирање:

Век на траење

Други нематеријални средства	5 години
Купен софтвер	5 години

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Оваа категорија вклучува земјиште, згради (или дел од згради), опрема и други вредности добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања. Одредено средство се смета за преземено во моментот на стекнување правна основа за запишување на сопственоста.

На датумот на преземањето, преземеното средство се признава во билансите на банката по почетната сметководствена вредност. Почекната сметководствена вредност е помалиот износ од проценетата вредност и набавната вредност на преземеното средство.

За потребите на последователно мерење на преземените средства, како проценета вредност се смета износот на најниската проценка извршена од тројца овластени проценители. Во случај кога проценетата вредност на преземеното средство е помала од набавната или сметководствената вредност, Банката во висина на разликата помеѓу двете вредности прикажува загуба за оштетување во Билансот на успех.

Посебна резерва и резервирања

Резервирањата се дефинирани како обврска со неизвесен временски период на достасување или износ. Обврската е сегашна обврзаност на Банката, која произлегува од минати трансакции или настани, чии износ може веродостојно да се утврди и чие подмирување се очекува да доведе до одлив на ресурси од Банката.

Бенефиции на вработените

Банката, во текот на своето секојдневно работење, врши исплати во корист на своите вработени за пензиско и здравствено осигурување, вработување и персонален данок коишто се пресметуваат на основа на бруто платите. Банката ги плаќа овие придонеси на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија и на Фондотот за здравствено осигурување на Република Македонија, по законски стапки.

Регулираните придонеси ги составуваат трошоците за вработените за тековната година. Трошоците за овие исплати се прикажани во билансот на успех во истиот период кога се искажани трошоците за плати на вработените.

Банката не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно, нема обврски во однос на пензиите.

Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка.

Депозити на банки и други комитенти

Депозитите на банки главно претставуваат: тековни сметки, орочени депозити на банки и трансакции на пазарот на пари, освен оние кои се определени како обврски по кредити (вклучувајќи ги и трансакциите за повторно купување).

Депозитите на други комитенти генерално претставуваат: тековни сметки и орочени депозити на правни или физички лица.

Депозитите на банки и комитенти почетно се мерат според нивната објективна вредност, зголемена за трансакциските трошоци кои директно се поврзани со преземањето или издавањето на финансиската обврска.

Депозитите на банки и комитенти последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Обврски по кредити

Обврските по кредити главно се состојат од трансакции со други страни со коишто Банката има потпишано договор за кредит.

Обврските по кредити почетно се мерат според објективната вредност, зголемена за трансакциски трошоци кои се директно поврзани со стекнување или издавање на финансиската обврска.

Обврските по кредити последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Акционерски капитал

Капитал е остатокот на учеството во средствата на банката, по одземањето на сите нејзини обврски.

Издаден капитал

Издадениот капитал го претставува вкупно запишаниот и уплатен капитал на банката.

Премија од акции

Премија од акции е разликата помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акцијата.

Сопствени акции

Купените сопствени акции се прикажуваат како одбитна ставка од капиталот, а не како средство. Бидејќи капиталот ги вклучува сите запишани и уплатени акции, купените сопствени акции всушност го намалуваат капиталот на банката. Промените при продажба, издавање или поништување на сопствените акции на банката не се признаваат како добивка или загуба во билансот на успех, туку како промени во капиталот на банката. Разликата помеѓу куповната и продажната цена на купените/продадените сопствени акции од страна на банката, треба да се прикажат во позицијата „Премии од акции“.

Приоритетни акции

Приоритетните акции, кои не се откупливи од страна на банката, а со нив се тргува на Македонската берза за долгорочни хартии од вредност А.Д Скопје, се прикажуваат како капитал.

Задржана добивка

Задржаната добивка/акумулираните загуби претставуваат задржани добивки или акумулирани загуби пренесени од претходни години.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

г) Употреба на оценки и проценки

Банката прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите во извештајот на средствата и обврските за следната финансиска година. Проценките и судовите континуирано се евалуираат и се базирани на претходни искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања за идни настани за кои се верува дека ќе бидат веродостојни согласно моменталните услови.

(а) Исправки на вредноста на дадени кредити

Банката го ревидира своето кредитно портфолио на месечна основа, со цел одново да направи проценки за исправки на вредноста. При одлучување дали една загуба од исправка на вредноста треба да биде исказана во билансот на успех, банката прави проценки дали има конкретни податоци кои покажуваат дека има квантифицирано намалување во идниот проценет готовински тек, рефлектирано на целото кредитно портфолио, пред намалувањето да произлезе од поединечен заем од тоа портфолио. Овие проценки можат да произлезат од влошување на платежната способност на корисниците на кредити во рамките на групата, или од национални или локални економски услови кои кореспондираат со загубата на средствата во банката. Банката користи проценки базирани на искуства за претходни загуби на средства со карактеристики на кредитен ризик и објективни индикатори за исправки на вредноста, слични на тие во портфолиото.

(б) Вложувања кои се чуваат до достасаност

Банката ги држи до доспевање должничките хартии од вредност издадени од Република Македонија кои носат номинална каматна стапка од 2% годишно, и се добиени при порамнување во замена на одредени ненаплатливи заеми. Главницата на државните обврзници за старо девизно штедење се отплаќа на 20 еднакви полугодишни рати, започнувајќи од април 2002 до октомври 2011. Главницата на државните обврзници за денационализација (04) се отплаќа на 10 еднакви годишни рати, започнувајќи од јуни 2006 до јуни 2015, главницата на државните обврзници за денационализација (05) се отплаќа на 10 еднакви годишни рати, започнувајќи од јуни 2007 до јуни 2016, а главницата на државните обврзници за денационализација (06) се отплаќа на 10 еднакви годишни рати, започнувајќи од јуни 2008 до јуни 2017. Заклучно со 31 декември 2009 салдото на овие побарувања изнесува МКД 120.784.000 (2008: МКД 176.476.000).

д) Промена на сметководствени политики, сметководствени оценки и корекција на грешки

Позициите во Финансиските извештаи и Белешките кон нив за тековната 2009 година се пополнети согласно со Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготвка на финансиските извештаи, а за претходната година согласно со важечките прописи во Р.Македонија.

ѓ) Усогласеност со законска регулатива

Еден од основните принципи на кои се темели работењето на банката е работење во согласност со постојната регулатива. Обезбедување на овој принцип, покрај тоа што е вграден во процесите на работењето на банката, согласно Законот за банките, формирана е и посебна организациона единица, Дирекцијата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари, која преку своите активности и надлежности придонесува, не само кон обезбедување на овој принцип на работење во банката туку и кон елиминирање, односно минимизирање на појавите на неусогласеност во работењето со постојната регулатива. Службата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите, редовно ги следи сите нови прописи и измени на постојните, го оценува нивното влијанието врз работењето на банката, посебно во однос на активностите што во рамките на банката треба да се преземат, навремено преземање на потребните активностите и за ова редовно го известува Управниот одбор и организационите единици во Банката. Службата активно е вклучена и имплементирање на прописите па во зависност од сложеноста на прописите, Дирекцијата дава и предлози за нивна имплементација и помош во процесот на имплементација. Службата редовно е вклучена во донесувањето на внатрешната регулатива посебно од аспект на нивна усогласеност со екстерната регулатива, ревидирање на постојната регулатива, покренува иницијатива за подобрување на процесите на работењето, дава толкувања на примената прописите и укажува на последиците и ризикот кој може да се јави од ненавремена примена на прописите, неправилна примена, непостапување по одделни решенија, поплаки и сл. Преку овие мерки и активности и другите механизми кои се обезбедуваат преку корпоративното работење на Банката, обезбедено е усогласено работење на банката со регулативата пропишана од НБРМ. Во 2009 година од страна на Народна банка на Р.Македонија не се изречени мерки, барања или решенија согласно Законот за банките, во однос на почитувањето на прописите од страна на Банката. По однос на мерките изречени од страна на Народна банка на Р.Македонија во 2008 година, Банката постапи по истите. За ова редовно во роковите утврдени во Препораката и Писменото предупредување, Народна банка на Р.Македонија беше известувана за преземените активности од страна на Банката по однос на задолженијата наведени во истите.

2. Управување со ризици

Во своето работење Банката е изложена на најразлични ризици, поради што основна цел на Банката е адекватно управување со ризикот. Напорите да се одржи адекватна рамнотежа помеѓу прифатливо ниво на ризик од една и стабилност и профитабилност во работењето од друга страна се постојани.

Банката има воспоставено Стратегија за преземање и управување со ризиците, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Стратегијата ги дефинира основните цели и генерални насоки при преземањето и управувањето со ризиците, генерален пристап при управувањето со ризиците, генерален пристап при интерното утврдување и оценката на потребната адекватност на капиталот, генерален осврт на деловната стратегија на Банката и евентуалните промени во деловната стратегија на Банката и прифатливо ниво на ризик на кое може да биде изложена Банката во своето работење.

Согласно природата, големината и сложеноста на финансиските активности, системот за управување со ризиците на Банката ги опфаќа најмалку следните видови ризици: кредитен ризик, ликвидносен ризик, валутен ризик, пазарен ризик, ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, оперативен ризик, вклучувајќи го и правниот ризик, репутациски ризик и стратегиски ризик.

Рамка за управување со ризици

Собранието на акционери на Банката ги назначува Надзорниот одбор и Одборот за ревизија.

Надзорен одбор има целосна одговорност за воспоставување и следење на рамката за управување со ризици. Истиот ги назначува Управниот одбор, Кредитниот одбор, Одборот за управување со ризик и Комисијата за ликвидност. Овие тела се одговорни за набљудување и развивање на политиките за управување со ризикот во одделни специфични области. Што се однесува до организационата структура на Банката, Секторот за управување со ризици и планирање, а во неговите рамки Дирекцијата за управување со кредитен ризик и Дирекција за управување со останати ризици, се организациони делови одговорни за управување со ризиците и се независни од лицата и организационите делови кои преземаат ризици во своето работење. Интерната ревизија во функција на адекватно следење и управување со ризиците во работењето и доследно почитување на законската регулатива и актите на банката, врши независна контрола на процесите за управувањето со ризиците.

Банката има воспоставено јасна поделба на надележностите и одговорностите меѓу организационите делови на банката кои се носители и кои преземаат ризици и организационите делови кои се надлежни за управување со ризиците. Согласно политиките и процедурите на Банката за управување со ризиците, се врши идентификување, проценка, мерење, следење и контрола на постоечките ризици на континуирана основа.

2.1 Кредитен ризик

Кредитен ризик претставува ризик од загуба за банката, поради неможноста нејзиниот клиент да ги измирува своите обврски кон неа, во договорениот износ и/или договорените рокови. Кредитниот ризик е најзначајниот ризик во работењето на Банката, затоа Банката внимателно управува со изложеноста на кредитниот ризик која произлегува од активностите на кредитирање и инвестирање.

2.1.1 Управување со кредитниот ризик

Банката има соодветна организациска поставеност за управување со кредитниот ризик, што подразбира јасно дефинирани надлежности и одговорности на органите за надзор и управување.

Организацијата на системот за управување со кредитниот ризик е воспоставена на следниве хиерархиски нивоа:

- Стратешко ниво – функцијата на управување со кредитниот ризик се остварува од страна на членовите на Надзорниот и Управниот одбор; Одборот за Управување со Ризикот и Одборот за Ревизија;

- Макрониво - функцијата на управување со кредитниот ризик се остварува на ниво на деловната единица и се извршува од страна на лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција и од посебен организационен дел надлежен за управување со кредитниот ризик.

Управување со кредитниот ризик на ниво на деловната единица во Банката, подразбира секој Сектор каде се презема кредитниот ризик и лицата со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во тој Сектор.

Надлежностите на ниво на деловните единици во Банката се регулираат во соодветните Политики донесени од Надзорниот Одбор на Банката.

Посебен организационен дел надлежен за управување со кредитниот ризик во Банката е Секторот за управување со ризици и планирање - Дирекција за управување со кредитен ризик .

2.1.2 Проценка на кредитниот ризик

Согласно Методологијата, најпрво се врши класификација на кредитната изложеност на:

- а) Поединчна основа, за сите изложености на кредитен ризик кои се сметаат за поединечно значајни и
- б) Групна основа за портфолио на мали кредити и на групна основа за група на слични финансиски инструменти.

Проценката на кредитниот ризик за клиентите на банката кои се сметаат како поединечно значајни ставки, се врши преку систем за интерно рангирање на клиентите.

За поединечно значајни ставки се сметаат сите изложености каде што вкупната изложеност кон клиент претставува повеќе од 0.007% од вкупната изложеност на кредитен ризик на банката кои се класифицираат и оштетуваат на поединечна основа

По исклучок на предходниот став, на поединечна основа се класифицираат и :

- кредитни изложености кон банки и вложувања во сопственички хартии од вредност;
- кредитните изложености кои се класифицирани како нефункционални.

Системот за интерно рангирање е конзистентен со природата, големината и сложеноста на активностите во банката и во согласност со законската регулатива за управување со кредитниот ризик.

Проценката на кредитниот ризик на поединечно значајните изложености се врши врз основ на добиениот score (оценка) на клиентот и врз основ на изложеноста на кредитниот ризик (трансакцијата), во ризични категории А,Б,В,Г и Д и соодветно на тоа се пресметува исправката на вредност/посебната резерва. Проценка на кредитниот ризик за изложености кои се распоредуваат на групна основа се врши преку:

- одредување на хомогени карактеристики на потпортфолијата;
- сегментација на портфолиото на мали кредити на повеќе хомогени потпортфолија според сродност на кредитниот ризик на поединечни изложености на кредитен ризик (пример: тип на производ, исто обезбедување, ист извор на отплата);
- употреба на статистички модели кои ја проценуваат можноста за загуба на поединечните потпортфолија и кои го одредуваат коефициентот на корелација на критериумите за хомогеност.

Класификација на изложеност на кредитен ризик (кредитна партија) на активни билансни и вонбилансни побарувања

Категорија на кредитен ризик “А”

Во категорија на кредитен ризик “А” се класификуваат:

- Побарувања од НБРМ, Република Македонија, Европската Централна Банка и владите и централните банки на земјите членки на Европската Унија, Швајцарија, Канада, Јапонија, Австралија, Норвешка и САД;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент чија сегашна финансиска состојба и проценетите идни парични приливи не го доведуваат во прашање неговото натамошно работење и можноста за измирување обврските во целост и некои од следните услови се исполнети:

- главнината и каматата се плаќаат во согласност со договорените услови, или со задочнување најмногу до 30 дена, доколку доцнењето е оправдано или инцидентно и за кој Банката во последните две години не извршила реструктуирање на побарувањата;
- Банката има доволно ажурирани информации за финансиска состојба на должникот и на изворите за финансирање за измирување на неговите обврски, како и други документи поврзани со неговите активности.

Категорија на кредитен ризик “Б”

Во категорија на кредитен ризик “Б” се класификуваат:

- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент, за кој Банката врз основа на проценка на кредитната способност оценува дека паричните приливи ќе бидат доволни за целосно измирување на достасаните обврски, без оглед на прикажаните моментални финансиски слабости, со тоа што не постојат знаци за натамошно влошување на состојбата на клиентот;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент кој своите обврски најчесто ги извршува со задочнување од 31 до 60 дена, или со исклучок од 61 до 90 дена, доколку доцнењето е само повремено во интервалот од 61 до 90 дена и за кој Банката во последните шест месеци не извршила реструктуирање на побарувањата;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент, кој е класификуван во категорија “А”, доколку клиентот има други изложености достасани повеќе од 90 дена.

Категорија на кредитен ризик “В”

Во категорија на кредитен ризик “В” се класификува:

- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент за кој се проценува дека паричните текови се несоодветни за редовно измирување на достасаните обврски;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент кој не е соодветно капитализиран;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент со неадекватна рочна структура на активата и пасивата;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент за кој Банката не располага со потребни и ажурирани информации за да ја оцени кредитната способност на клиентот;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент, чии обврски се реструктуирани;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент кој најчесто ги извршува своите обврски со задочнување од 61 до 120 дена, или со исклучок од 121 до 180 дена, доколку доцнењето е само повремено во интервалот од 121 до 180 дена;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент, кој е класификуван во категорија “Б”, доколку клиентот или групата на заеднички кредитен ризик има други изложености достасани повеќе од 90 дена.

Категорија на кредитен ризик “Г”

Во категорија на кредитен ризик “Г” се класификува:

- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент кој е неликвиден;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент чии доверители ги отпишале своите побарувања од него;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент за кој е воведена постапка за стечај и за кој Банката очекува делумна наплата на своите побарувања;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент за кој е воведена постапка за ликвидација;
- Изложеност на кредитен ризик, чија наплата зависи од активирањето на инструментите за обезбедување;
- Изложеност на кредитен ризик каде постојат очекувања дека Банката ќе наплати само дел од своите побарувања спрема клиентот;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент кој своите обврски најчесто ги извршува со задочнување од 121 до 270 дена, или со исклучок со повремено задочнување од над 270 дена.

Категорија на кредитен ризик “Д”

Во категорија на кредитен ризик “Д” се класификува:

- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент кој своите обврски ги извршува со задочнување подолго од 270 дена или воопшто не ги извршува;
- Изложеност на кредитен ризик спрема клиент во стечај, која истовремено не е обезбедена со квалитетен инструмент за обезбедување;
- Изложеност на кредитен ризик, која е предмет на судски спор;
- Изложеност на кредитен ризик за која постојат цврсти очекувања дека Банката нема да биде во можност да ги наплати своите побарувања од клиентот во целост или ќе се наплати само мал незначителен дел.

Вредноста и квалитетот на колатералот зависи од типот (недвижен, подвижен имот-залихи, побарувања) и веројатноста за негово активирање со цел наплата на побарувањата. Обезбедувањето се дели на два вида: првокласно, високоликвидно обезбедување кое се зема со 100% при пресметка на нето реализирачка вредност, и останатото обезбедување.

2.1.3 Контрола на лимитите за ризична изложеност и политики за заштита од ризик

Банката управува и ја контролира концентрацијата на кредитниот ризик по оделни клиенти, одделни категории клиенти, дејности, валутна структура, географска локација, инструменти на обезбедување.

Банката го структуира нивото на превземен кредитен ризик преку поставување на лимити за висината на прифатлив ризик по по оделни клиенти, одделни категории клиенти, дејности, валутна структура, географска локација, инструменти на обезбедување.

Идентификувањето и проценката на кредитниот ризик во фазата на одобрување на изложеноста на кредитен ризик е овозможено преку редовна анализа на способноста на кредитокорисниците и потенцијалните кредитокорисници за исполнување на нивните обврски кон Банката и со промена на кредитните лимити, онаму каде што тоа е потребно.

Како мерка за заштита и ублажување на кредитниот ризик, пропишани во инерните акти на Банката за регулирање на кредитните активности и процедури, е вклучен колатералот и останатото обезбедување.

Колатералот секогаш се смета како секундарен фактор при оценувањето на кредитната способност. Залогот, сам по себе, без способност да генерира паричен тек, не е доволен да го оправда одобрувањето на кредитот. Основни видови на колатерал за обезбедување на кредити се:

(1) За правни лица

- Парични средства
- Недвижен имот
- Опрема и моторни возила
- Залихи
- Побарувања
- Гаранции (банкарски гаранции и гаранции од правни лица)

Хартии од вредност (Должнички хартии од вредност издадени од Владата на Р.Македонија, Обврзници издадени од правни лица).

(2) За население

- Недвижен имот
- Патнички возила
- Депозити
- Хартии од вредност (должнички хартии од вредност издадени од

Владата на Р.Македонија, обврзници, хартии од вредност издадени од правни лица)

Во некои случаи индосирани меници или сопствени кои ги покриваат вкупните побарувања.

2.1.4 Политики за оштетување и исправка на вредноста / посебна резерва

а) Износот на исправка на вредност за активни билансни побарувања на поединечна основа се утврдува како разлика меѓу сметководствената вредност на билансните побарувања и нивната сегашна вредност (оценет надоместлив износ). Сегашната вредност се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања.

Оштетувањето на поединечна основа се врши според интерни процедури кои се во согласност со важечката законска регулатива и Методологијата

б) За билансни изложености кои се оштетуваат на групна основа, износот на исправката на вредноста се пресметува со проценетата стапка на загуба (Loss given default) која ги рефлектира загубите кои се очекува да настанат во иднина.

Оштетувањето на групна основа се врши според интерни процедури кои се во согласност со важечката законска регулатива и Методологијата.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Табела 2.1.А Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

Во изложеноста на кредитен ризик за 2008 година не е вклучено портфолиото за тргување и вложувања во придржни друштва поради методолошка промена на законската регулатива која стапи на сила од 01.01. 2009 година.

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуват до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
во МКД илјади	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008
I. Сметководствена вредност на изложености за кои е издвоена исправка на вредноста/посебна резерва																		
<i>Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, пред исправката на вредноста и посебната резерва на поединчна основа</i>	1.331.625	1.384.309	36.309.303	38.923.976	386.458	389.389	120.784	176.476	9.668.534	9.580.653	9.070	73.616	400.205	173.254	9.732.567	12.768.475	57.958.546	63.470.147
категорија на ризик А	1.328.343	1.384.309	28.442.972	28.350.615	382.091	384.572	120.784	176.476	9.668.534	9.580.643	2.946	25.592	335.212	123.494	9.559.173	11.973.260	49.840.055	51.998.961
категорија на ризик Б	3.282	-	2.923.887	5.617.686	-	-	-	-	-	-	403	693	38	15.865	106.123	698.998	3.033.733	6.333.242
категорија на ризик В	-	-	1.402.168	1.967.322	-	-	-	-	-	-	2.284	244	60	6.840	14.434	38.806	1.418.945	2.013.211
категорија на ризик Г	-	-	387.587	940.926	-	-	-	-	-	-	582	1.486	44	8.412	18.641	53.245	406.855	1.004.069
категорија на ризик Д	-	-	3.152.688	2.047.427	4.367	4.817	-	-	-	10	2.855	45.601	64.852	18.643	34.196	4.166	3.258.958	2.120.664
(Исправка на вредноста на поединчна основа)	(821)	(1.874)	(4.240.662)	(3.848.005)	(4.367)	(8.663)	-	-	-	(1.090)	(4.133)	(46.731)	(65.401)	(27.366)	(62.701)	(261.573)	(4.378.085)	(4.195.300)
<i>Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на поединчна основа</i>	1.330.804	1.382.435	32.068.641	35.075.971	382.091	380.726	120.784	176.476	9.668.534	9.579.564	4.937	26.885	334.804	145.888	9.669.866	12.506.902	53.580.462	59.274.848

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

<i>Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, пред исправката на вредноста и посебната резерва на групна основа</i>	-	-	7.143.658	-	-	-	-	-	-	1.035	-	1.199	-	3.132.198	-	10.278.090	-	
поединечно незначајни изложености (портфолио на мали кредити)	-	-	7.143.658	-	-	-	-	-	-	1.035	-	1.199	-	3.132.198	-	10.278.090	-	
поединечно значајни изложености кои не се отчетени на поединчка основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
(Исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа)	-	-	(212.137)	-	-	-	-	-	-	(1)	-	(25)	-	(106.769)	-	(318.931)	-	
<i>Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на групна основа</i>	-	-	6.931.522	-	-	-	-	-	-	1.035	-	1.173	-	3.025.429	-	9.959.159	-	
II. Сметководствена вредност на изложености за кои не е издвоена исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Достасани побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
до 30 дена	-	-	131.916	81.452	-	-	-	-	-	1.599.599	3.425	311	-	-	1.616.543	-	1.751.884	1.681.362
<i>Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста</i>	-	-	131.916	81.452	-	-	-	-	-	1.599.599	3.425	311	-	-	1.616.543	-	1.751.884	1.681.362

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

<i>Недостасани побарувања</i>																			
реструктурирани побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати побарувања	1.328.340	1.314.242	771.317	631.669	382.091	-	120.784	176.476	9.668.534	7.873.068	743	8.911	296.342	1.468	7.662.695	71.409	20.230.846	10.077.243	
<i>Сметководствена вредност на недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста/посебна резерва</i>	1.328.340	1.314.242	771.317	631.669	382.091	-	120.784	176.476	9.668.534	7.873.068	743	8.911	296.342	1.468	7.662.695	71.409	20.230.846	10.077.243	
<i>Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва</i>	1.331.625	1.384.309	43.452.962	38.923.976	386.458	389.389	120.784	176.476	9.668.534	9.580.653	14.851	82.851	401.403	173.254	12.864.765	12.768.475	68.241.382	63.479.382	
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	(821)	(1.874)	(4.452.799)	(3.848.005)	(4.367)	(8.663)	-	-	-	(1.090)	(4.134)	(46.731)	(65.426)	(27.366)	(169.469)	(261.573)	(4.697.016)	(4.195.300)	
<i>Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва</i>	1.330.804	1.382.435	39.000.163	35.075.971	382.091	380.726	120.784	176.476	9.668.534	9.579.564	10.717	36.120	335.977	145.888	12.695.296	12.506.902	63.544.366	59.284.082	

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Табела 2.1.Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) замена заштита на кредитниот ризик

во МКД илјади	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположиви за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуват до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилиански изложености		Вкупно		
	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединчна основа</i>																	
Првокласни инструменти за обезбедување																	
парични депозити (во депо и/или ограничениа сметки во банката)	-	-	850.369	-	-	-	-	-	-	43.694	-	92.398	-	986.461	-	-	
државни хартии од вредност	-	-	148.139	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	148.139	-	-	
државни безусловни гаранции	-	-	197.282	-	-	-	-	-	-	1.105	-	36.340	-	234.727	-	-	
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	1.343.595	-	-	-	-	-	-	-	-	63.791	-	1.407.386	-	-	
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	4.484.235	-	-	-	-	-	-	28.693	-	559.443	-	5.072.371	-	-	
имот за вршење дејност	-	-	23.793.795	-	-	-	-	-	-	6.582	-	4.241.876	-	28.042.253	-	-	
Залог на подвижен имот	-	-	8.725.145	-	-	-	-	-	-	11.963	-	2.858.620	-	11.595.728	-	-	
Останати видови на обезбедување	-	-	924.079	-	-	-	-	-	-	134	-	14.534	-	938.747	-	-	
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединчна основа	-	40.466.639	-	-	-	-	-	-	-	92.171	-	7.867.002	-	48.425.812	-	-	
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа</i>																	
Првокласни инструменти за обезбедување																	
парични депозити (во депо и/или ограничениа сметки во банката)	-	-	14.262	-	-	-	-	-	-	-	-	9.985	-	24.247	-	-	
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	6.078.417	-	-	-	-	-	-	459	-	170.672	-	6.249.548	-	-	
имот за вршење дејност	-	-	801.187	-	-	-	-	-	-	33	-	259.903	-	1.061.123	-	-	
Залог на подвижен имот	-	-	423.330	-	-	-	-	-	-	13	-	61.669	-	485.012	-	-	
Останати видови на обезбедување	-	-	2.506	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.506	-	-	
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	7.319.702	-	-	-	-	-	-	-	505	-	502.229	-	7.822.436	-	-	

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Табела 2.1.В Концентрација на кредитен ризик по индустриски граници и по географска локација

во МКД илјади	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуват до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбалансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008
Индустриска граница																		
Нерезиденти	-	-	5	155	1.640	1.636	-	-	-	-	184	22	-	-	289.374	100.907	291.203	102.720
Земјоделство, лов и шумарство	-	-	880.420	512.837	-	-	-	-	-	-	84	38	-	321	27.685	92.235	908.189	605.432
Рибарство	-	-	27.308	32.945	-	-	-	-	-	-	21	-	-	-	2.500	-	29.829	32.945
Вадење на руда и камен	-	-	919.948	1.014.391	-	-	-	-	-	-	6	36	-	3	21.707	25.775	941.661	1.040.205
Преработувачка индустрија	-	-	9.857.140	10.349.885	-	-	-	-	-	-	3.042	4.951	5.039	13.968	2.888.045	2.384.933	12.753.266	12.753.737
Снабдување со електрична енергија, гас и вода	-	-	1.652.029	1.155.049	-	-	-	-	-	-	1.437	12	8	432	1.046.459	1.828	2.699.933	1.157.321
Градежништво	-	-	3.371.939	2.296.847	-	-	-	-	-	-	665	149	-	727	2.280.075	1.637.464	5.652.679	3.935.187
Трговија на големо и трогвија на мало; поправка на моторни возила, мотоциклни и предмети за лична употреба и за домаќинството	-	-	10.931.341	9.401.699	-	-	-	-	-	-	1.125	9.309	37.615	9.500	2.354.322	4.192.913	13.324.403	13.613.421
Хотели и ресторани	-	-	670.258	390.983	-	-	-	-	-	-	64	31	147	499	3.266	1.544	673.735	393.057
Собирајај, складирање и врски	-	-	1.263.918	1.298.656	-	-	-	-	-	-	688	8.212	441	7.512	704.942	902.598	1.969.989	2.216.978
Финансиско посредување	1.330.802	1.382.435	1.523	27.933	380.451	379.090	-	-	9.668.534	9.375.865	1.690	4.337	1	24	8.696	24.317	11.391.697	11.194.001
Активности во врска со недвижен имот, изнамнување и деловни активности	-	-	1.761.589	1.239.059	-	-	-	-	-	-	120	35	10.032	16.668	207.654	204.679	1.979.395	1.460.441
Јавна управа и одбрана; задолжителна социјална заштита	-	-	97	117	-	-	120.784	176.476	-	203.699	464	8.282	24.469	23.550	8.738	12.489	154.552	424.613
Образование	2	-	236.616	28.819	-	-	-	-	-	-	4	3	-	7.643	26.217	16.794	262.839	53.259
Здравство и социјална работа	-	-	76.623	78.769	-	-	-	-	-	-	19	1	98	149	3.104	2.735	79.844	81.654
Други комунални, културни, општи и лични услуги и активности	-	-	300.845	341.678	-	-	-	-	-	-	224	9	374	834	62.529	62.833	363.972	405.354
Приватни домашинства со вработени лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Екстериторијални организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Физички лица	-	-	7.020.584	6.878.035	-	-	-	-	-	-	821	693	257.753	63.646	2.758.533	2.841.992	10.037.691	9.784.366
Трговци поединчи и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	27.980	28.114	-	-	-	-	-	-	59	-	-	412	1.450	865	29.489	29.391
Вкупно	1.330.804	1.382.435	39.000.163	35.075.971	382.091	380.726	120.784	176.476	9.668.534	9.579.564	10.717	36.120	335.977	145.888	12.695.296	12.506.902	63.544.366	59.284.082

во МКД ипјади	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуват до достасување		Парични средства и еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбалансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008
Географска локација																		
Република Македонија	179.951	169.576	39.000.157	35.075.816	380.451	379.090	120.784	176.476	740.012	3.626.764	9.255	35.145	335.977	145.888	12.405.922	12.386.822	53.172.509	51.995.577
Земји-членки на Европската унија	1.148.392	1.209.339	1	13	1.255	1.247	-	-	6.656.315	4.695.543	1.016	817	-	-	48.281	49.601	7.855.260	5.956.560
Европа (останато)	2.461	3.520	5	142	-	-	-	-	1.439.867	335.811	372	95	-	-	237.590	70.479	1.680.295	410.047
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	385	389	-	-	832.340	921.446	74	63	-	-	3.503	-	836.302	921.898
Останато (изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	1.330.804	1.382.435	39.000.163	35.075.971	382.091	380.726	120.784	176.476	9.668.534	9.579.564	10.717	36.120	335.977	145.888	12.695.296	12.506.902	63.544.366	59.284.082

2.2. Ризик на ликвидност

Ликвидносниот ризик е ризик Банката да не може да обезбеди доволно средства за измирување на своите обврски во моментот на нивното достасување, или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци. Ликвидносен ризик произлегува како од неможноста за правилно управување со неочекуваните промени во изворите на средства, така и од неможноста Банката навремено и брзо да ја претвори активата во парични средства, притоа остварувајќи минимални трошоци. Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира управување со активата и пасивата на начин што овозможува навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови за работење на Банката.

Изложеноста на ликвидносен ризик зависи од одделните категории во билансот на состојба според роковите на достасување (резидуална рочност) и нивото на нивна усогласеност. Изложеноста на ризик од несолвентност зависи од нивото на капитал и резерви, односно од сопствените средства на Банката. Целта за управувањето со овој ризик е да се максимизира стабилноста и профитабилноста, преку применување на оптимална комбинација на рочноста и валутната структура на средствата и обврските.

Банката има воспоставено Политика за преземање и управување со ликвидносен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Во Политиката е дефиниран начинот на управување со ликвидноста на Банката преку утврдување на основните цели, оценка на капацитетот на Банката за преземање на ликвидносен ризик и оценка на профилот на ризичност, основните компоненти на системот на управување со ликвидносен ризик (организациска структура, постапки и процедури на внатрешна контрола и ревизија, информативен систем, стрес-тестирање и план за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови), основните елементи на процесот на одржување соодветно ниво на ликвидност и утврдување на прифатливи инструменти за заштита од или намалување на ликвидносниот ризик.

Банката има воспоставено Процедури за идентификување, преземање, мерење, следење и контрола на ликвидносниот ризик, кои се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и истите редовно се ревидираат. Во Процедурите подетално се разработени постапките (процесите) за управување со ликвидносниот ризик и тоа: идентификување и преземање на ликвидносниот ризик, мерење на ликвидноста и ликвидносниот ризик, тестирање на оперативната ликвидност и стрес тестирање на ликвидноста, следење, известување и контрола на ликвидноста и ликвидносниот ризик.

Планирање на потребите за ликвидност на дневна основа, движење и стабилност на изворите на средства и нивна концентрација, рочна структура на активата (побарувањата) и пасивата (обврските), стапки на ликвидност, интерни ликвидносни показатели, ниво на концентрација, исполнување на законска обврска за задолжителна резерва во денари и девизи, анализа на денарска и девизна оперативна ликвидност, сопствени средства и стапка на адекватност на капитал, тестирање, стрес-тестирање и др. се методи кои се користат за мерење на ликвидносниот ризик.

Во однос на претходниот период има измени во законската регулатива во однос на воведување на стапки на ликвидност, интерни ликвидносни показатели и ниво на концентрација.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

2.2. Ризик на ликвидност

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски
(преостаната рочност)

<i>во МКД илјади</i>	До 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2009 тековна година							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	13.679.643	-	-	2.787.967	-	127.401	16.595.011
Средства за тргување	1.060	-	914	914	203	27.500	30.591
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	185.462	16.506	-	-	180.461	948.185	1.330.614
Кредити на и побарувања од банки	3.518.682	2.372.766	11.330.123	5.811.794	10.590.287	5.228.277	38.851.929
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.506	-	54.683	360.549	6.188	79.949	502.875
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	88.799	88.799
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	32.226	-	-	-	-	32.226
Останати побарувања	245.007	53.325	32.653	51.845	7.670	11.897	402.397
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	17.631.360	2.474.823	11.418.373	9.013.069	10.784.809	6.512.008	57.834.442
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чuvани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	156.785	-	-	306.315	-	-	463.100
Депозити на други комитенти	30.194.205	8.922.302	10.259.362	675.962	448.459	540.138	51.040.428
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	66.842	84.988	226.834	358.914	608.653	241.002	1.587.233
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	1.975	-	-	-	-	1.975
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	493.483	-	177	-	-	-	493.660
Вкупно финансиски обврски	30.911.315	9.009.265	10.486.373	1.341.191	1.057.112	781.140	53.586.396
Рочна неусогласеност	(13.279.955)	(6.534.442)	932.000	7.671.878	9.727.697	5.730.868	4.248.046

2.2. Ризик на ликвидност

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски
(преостаната рочност)

во МКД илјади	До 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2008 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	12.342.565	251.171	-	2.686.278	-	-	15.280.014
Средства за тргување	-	-	152.535	1.576	3.053	24.484	181.648
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	176.670	6.137	66.514	-	181.166	951.891	1.382.378
Кредити на и побарувања од други комитенти	3.036.586	2.190.652	8.967.694	6.131.467	9.279.675	5.443.344	35.049.418
Вложувања во хартии од вредност	-	-	57.980	358.888	59.038	81.296	557.202
Вложувања во придржани друштва	-	-	-	-	-	49.693	49.693
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	73.629	59.154	57.081	5.563	7.667	14.085	217.179
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	15.629.450	2.507.114	9.301.804	9.183.772	9.530.599	6.564.793	52.717.532
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	488.281	-	-	-	308.764	-	797.045
Депозити на други комитенти	30.434.781	7.214.633	7.674.413	234.510	669.082	186.185	46.413.604
Издадени долгнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	47.315	28.752	171.436	185.919	345.890	204.964	984.276
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	59.068	-	-	-	-	59.068
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	207.971	133.130	118	-	-	-	341.219
Вкупно финансиски обврски	31.178.348	7.435.583	7.845.967	420.429	1.323.736	391.149	48.595.212
Рочна неусогласеност	(15.548.898)	(4.928.469)	1.455.837	8.763.343	8.206.863	6.173.644	4.122.320

2.3.Пазарни ризици

2.3.1 Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности претставува ризик од загуба кој произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а кои влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката. Истиот може да настане и од рочна неусогласеност на средствата и изворите на средства, што на долг рок, може негативно да се одрази на одржувањето на вредноста на капиталот и профитабилноста.

Изложеноста на овој ризик зависи од вредноста на билансните и вонбилансните позиции кои се чувствителни на каматните стапки, осцилаторноста на каматните стапки и временскиот период во чии рамки постои изложеност на ризик на каматни стапки.

Целта е максимизирање на стабилноста и профитабилноста, преку применување на оптимална структура и оптимални каматни стапки на портфолиото на банкарски активности.

Банката има воспоставено Политика за преземање и управување со ризикот на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Политиката ги дефинира: основни цели на преземањето и управувањето со ризикот на каматни стапки, оценка на капацитетот на Банката за преземање и управување со ризикот на каматни стапки и оценка на профилот на ризичност, организациска поставеност на функцијата за управување со ризикот на каматни стапки, основни елементи на управување со ризикот на каматни стапки (систем за управување и процес на управување), прифатливи инструменти за заштита од или намалување на ризикот на каматни стапки и внатрешна контрола.

Банката има воспоставено Процедури за идентификување, преземање, мерење, следење и контрола на ризикот од каматни стапки во портфолиото на банкарски активности, кои се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и истите редовно се ревидираат. Во Процедурите подетално се разработени постапките (процесите) за управување со каматниот ризик и тоа: идентификување и преземање на ризик на каматни стапки, мерење и следење на ризикот на каматни стапки, контрола на ризикот на каматни стапки и известување за изложеноста на ризик на каматни стапки.

Анализа на реализираните каматни приходи и расходи, анализа на структурата и динамиката на каматно чувствителните позиции во Билансот на состојба и анализа на влијанието на квалитетот на активата врз профитабилното работење на Банката, просечни пондерирани каматни стапки и каматна маржа, анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски, коефициент за однос помеѓу каматоносната актива и каматоносната пасива, нето каматна маргина, симулациони модели, стрес-тестирање и др. се методи кои се користат за мерење на овој ризик.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

A Анализа на вредноста изложена на ризик

напомена: Табелите А и Б од оваа белешка се пополнуваат ако Банката прави анализа на вредноста изложена на ризик и анализа на чувствителноста

во МКД илјади	2009 (тековна година)		2008 (претходна година)	
	Состојба на 31 декември	просечна вредност	Состојба на 31 декември	просечна вредност
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-
Варијанса	-	-	-	-
Збирно	-	-	-	-

B Анализа на чувствителноста на промени

на каматните стапки

во МКД илјади	Пораст на кривите на принос за 1%	Намалување на кривите на принос за 1%	Пораст на кривите на принос за 0.5% по првата година	Намалување на кривите на принос за 0.5% по првата година
	2009 (тековна година)			
Состојба на 31 декември	-	-	-	-
Просечна вредност за периодот	-	-	-	-
Највисока вредност за периодот	-	-	-	-
Најниска вредност за периодот	-	-	-	-
2008 (претходна година)				
Состојба на 31 декември	-	-	-	-
Просечна вредност за периодот	-	-	-	-
Највисока вредност за периодот	-	-	-	-
Најниска вредност за периодот	-	-	-	-

Забелешка: Банката сеуште не прави анализи од таков тип

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

2.3 Пазарен ризик

2.3.1. Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без портфолио за тргување и деривати)

во МКД илјади	пондерирана ефективна каматна стапка (во %)	Инструменти со променлива каматна стапка*	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструментите со променлива каматна стапка, предмет на одлука на органите на банката						Некаматоносно	Вкупно
			До 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години		
2009 (тековна година)	0,93%	1.047.981	14.373.977	-	-	-	-	-	1.173.053	16.595.011
	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0,95%	1.128.646	201.937	-	-	-	-	-	31	1.330.614
	10,26%	2.920.526	34.089.549	84.456	195.562	228.222	327.325	44.217	962.072	38.851.929
	2,14%	305.866	-	-	54.683	54.683	6.188	4.532	76.923	502.875
	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	88.799	88.799
	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	402.397	402.397
	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	7,42%	5.403.019	48.665.463	84.456	250.245	282.905	333.513	48.749	2.703.275	57.771.625
Финансиски обврски	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0,97%	424.868	-	-	-	-	-	-	38.232	463.100
	3,64%	-	49.131.854	-	140.225	95.971	-	-	1.672.378	51.040.428
	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2,45%	597.171	59.720	75.114	167.076	203.351	268.583	201.287	14.931	1.587.233
	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	493.660	493.660
	3,58%	1.022.039	49.191.574	75.114	307.301	299.322	268.583	201.287	2.219.201	53.584.421
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски	3,84%	4.380.980	(526.111)	9.342	(57.056)	(16.417)	64.930	(152.538)	484.074	4.187.204

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

во МКД ипјади	пондерирана ефективна каматна стапка (во %)	Инструменти со променлива каматна стапка*	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструментите со променлива каматна стапка, предмет на одлука на органите на банката						Некаматоносно	Вкупно	
			До 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години			
2008 (претходна година)											
Финансиски средства											
Парични средства и парични еквиваленти	2,84%	2.003.101	9.651.506	251.158	-	-	-	-	3.374.249	15.280.014	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	1,07%	1.133.057	179.679	-	61.412	-	-	-	8.230	1.382.378	
Кредити на и побарувања од други комитенти	9,75%	1.878.243	31.712.345	21.637	136.957	144.276	239.702	51.144	865.114	35.049.418	
Вложувања во хартии од вредност	4,23%	303.991	-	-	54.897	54.897	59.038	6.620	77.759	557.202	
Вложувања во придружени друштва	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	49.693	49.693	
Останати побарувања	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	217.179	217.179	
Заложени средства	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	7,78%	5.318.392	41.543.530	272.795	253.266	199.173	298.740	57.764	4.592.224	52.535.884	
Финансиски обврски											
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	2,78%	425.245	306.965	-	-	-	-	-	64.835	797.045	
Депозити на други комитенти	3,09%	-	44.864.600	-	-	-	92.002	-	1.457.001	46.413.604	
Издадени должнички хартии од вредност	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	3,45%	258.561	40.630	16.384	130.620	138.486	234.467	149.718	15.410	984.276	
Субординирани обврски	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	341.219	341.219	
	3,09%	683.806	45.212.195	16.384	130.620	138.486	326.469	149.718	1.878.465	48.536.144	
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски	4,69%	4.634.586	(3.668.666)	256.411	122.646	60.687	(27.729)	(91.955)	2.713.759	3.999.740	

* се земаат само оние финансиски инструменти кои имаат променлива каматна стапка, поврзани со одредена референтна каматна стапка.

2.3.2 Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Изложеноста на валутен ризик зависи од вредноста на билансните и вонбилансните позиции кои се евидентираат во девизи или во денари со валутна клаузула и движењето на меѓувалутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Целта на Банката е максимизирање на стабилноста и профитабилноста, преку применување на оптимална валутна структура на средствата и обврските.

Банката има воспоставено Политика за преземање и управување со валутен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Политиката ги дефинира основните цели, оценка на капацитетот на Банката за преземање на валутен ризик и оценка на профилот на ризичност, организациска поставеност на функцијата за управување со валутниот ризик, основни елементи на управување со валутен ризик (систем за управување со валутен ризик и процес на управување со валутен ризик), прифатливи инструменти за заштита од или намалување на валутниот ризик, внатрешна контрола и основни елементи на процесот на интерно утврдување и оценка на потребната адекватност на капиталот на Банката.

Банката има воспоставено Процедури за идентификување, преземање, мерење, следење и контрола на валутниот ризик, кои се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и истите редовно се ревидираат. Во Процедурите подетално се разработени постапките (процесите) за управување со валутниот ризик и тоа: идентификување и преземање на валутниот ризик, мерење и следење, контрола и известување за изложеноста на валутен ризик.

Изложеноста на валутен ризик по позиции и збирно, валутна структура на билансот на состојба, валутна структура на девизните средства, стрес-тестирање и др. се методи кои се користат за мерење на валутниот ризик.

Во однос на претходниот период, има промена на законскиот лимит на агрегатната девизна позиција и начинот на пресметка.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

2.3 Пазарен ризик

2.3.2 Валутен ризик

во МКД илјади	МКД	ЕУР	УСД	наведите ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски					Други валути	Вкупно
2009 (тековна година)				-	-	-	-	-	777.796	16.595.011
<i>Монетарни средства</i>										
Парични средства и парични еквиваленти	4.357.632	6.910.603	4.548.980	-	-	-	-	-	777.796	16.595.011
Средства за тргувanje	28.546	2.045	-	-	-	-	-	-	-	30.591
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	179.933	1.150.681	-	-	-	-	-	-	-	1.330.614
Кредити на и побарувања од други комитенти	21.513.845	16.463.201	420.844	-	-	-	-	-	454.039	38.851.929
Вложувања во хартии од вредност	73.777	428.713	385	-	-	-	-	-	-	502.875
Вложувања во придружени друштва	88.799	-	-	-	-	-	-	-	-	88.799
Побарувања за данок на добивка (тековен)	32.226	-	-	-	-	-	-	-	-	32.226
Останати побарувања	120.707	239.191	42.304	-	-	-	-	-	195	402.397
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Вкупно монетарни средства</i>	26.395.465	25.194.434	5.012.513	-	-	-	-	-	1.232.030	57.834.442
<i>Монетарни обврски</i>										
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	436.591	20.373	-	-	-	-	-	6.136	463.100
Депозити на други комитенти	21.803.099	23.399.431	5.019.080	-	-	-	-	-	818.818	51.040.428
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	142.467	1.444.227	539	-	-	-	-	-	-	1.587.233
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	1.975	-	-	-	-	-	-	-	-	1.975
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	420.612	36.429	19.771	-	-	-	-	-	16.848	493.660
<i>Вкупно монетарни обврски</i>	22.368.153	25.316.678	5.059.763	-	-	-	-	-	841.802	53.586.396
<i>Нето-позиција</i>	4.027.312	(122.244)	(47.250)	-	-	-	-	-	390.228	4.248.046

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ
Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

<i>во МКД илјади</i>	МКД	ЕУР	УСД	наведите ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски						Други валути	Вкупно
2008 (претходна година)											
<i>Монетарни средства</i>											
Парични средства и парични еквиваленти	6.280.847	4.964.865	3.174.192	-	-	-	-	-	-	860.110	15.280.014
Средства за тргувanje	173.367	8.281	-	-	-	-	-	-	-	-	181.648
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	169.491	1.209.366	3.521	-	-	-	-	-	-	-	1.382.378
Кредити на и побарувања од други комитенти	19.796.519	14.375.751	221.106	-	-	-	-	-	-	656.042	35.049.418
Вложувања во хартии од вредност	73.039	483.770	393	-	-	-	-	-	-	-	557.202
Вложувања во придружени друштва	49.693	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49.693
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	147.844	27.697	41.513	-	-	-	-	-	-	125	217.179
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	26.690.800	21.069.730	3.440.725	-	-	-	-	-	-	1.516.277	52.717.531
<i>Монетарни обврски</i>											
Обврски за тргуване	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	1	568.188	218.659	-	-	-	-	-	-	10.197	797.045
Депозити на други комитенти	22.521.373	20.048.337	3.132.119	-	-	-	-	-	-	711.775	46.413.604
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	147.364	835.985	927	-	-	-	-	-	-	-	984.276
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	59.068	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59.068
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	284.167	37.248	13.333	-	-	-	-	-	-	6.471	341.219
Вкупно монетарни обврски	23.011.973	21.489.758	3.365.038	-	-	-	-	-	-	728.443	48.595.211
Нето-позиција	3.678.827	(420.028)	75.687	-	-	-	-	-	-	787.834	4.122.320

2.3.3. Останати пазарни ризици

Пазарен ризик претставува ризик од загуба како последица на промена на цената на финансиските инструменти наменети за тргувачење односно инструментите кои се дел од портфолиото за тргувачење.

Изложеноста зависи од вредноста на портфолиото за тргувачење и движењето на цената на финансиските инструменти кои се дел од портфолиото за тргувачење.

Целта на Банката е максимизирање на стабилноста и профитабилноста, преку применување на оптимална структура на портфолиото за тргувачење.

Банката има воспоставено Политика за преземање и управување со пазарен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Политиката ги дефинира основните цели, оценка на капацитетот на Банката за преземање на пазарен ризик и оценка на профилот на ризичност, организациска поставеност на функцијата за управување со пазарен ризик, основни елементи на управување со пазарен ризик (систем за управување со пазарен ризик и процес на управување со пазарен ризик), прифатливи инструменти за заштита од или намалување на пазарниот ризик, внатрешна контрола и основни елементи на процесот на интерно утврдување и оценка на потребната адекватност на капиталот на Банката.

Банката има воспоставено Процедури за идентификување, преземање, мерење, следење и контрола на пазарниот ризик, кои се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и истите редовно се ревидираат. Во Процедурите подетално се разработени постапките (процесите) за управување со пазарниот ризик и тоа: идентификување и преземање на пазарниот ризик, мерење и следење, контрола и известување за изложеноста на пазарен ризик.

Анализа на секое вложување наменето за тргувачење, анализа на портфолиото за тргувачење (вид на хартија од вредност, пазарна сегментација, пазарна вредност, учество во капиталот на издавачот и др.), валутна структура, реализирани трансакции на тргувачење, почитување на законски лимити, почитување на интерни лимити и исклучоци, резултати од тргувачењето, дневно следење на портфолиото за тргувачење во однос на вкупните активности на банката, стрес-тестирање и др. се методи кои се користат за мерење на пазарен ризик.

Во однос на претходниот период, има измени во законската регулатива во однос на обврската на Банката да располага со капитал потребен за покривање на пазарни ризици, по исполнувањето на условите предвидени во Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

2.3.4 Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризикот од загуба, поради несоодветни или слаби интерни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи на банката, како и надворешни настани. Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик.

Правниот ризик претставува тековен или иден ризик врз добивката и сопствените средства на банката, предизвикан од прекршувања или непочитувања на законските и подзаконските прописи, договори, пропишани практики, етички стандарди, или како последица на погрешно толкување на прописите, правилата, договорите и други правни документи. Изложеноста на оперативниот ризик (според природата на ризикот) е можен во секоја деловна линија, а бројот на потенцијални ризични настани е неограничен.

Банката има воспоставено Политика за управување со оперативен ризик која има за цел да обезбеди нормално одвивање на сите активности од сите видови на потенцијални ризици поврзани со интерните процеси и системи на Банката, лицата (сите вработени) во Банката, како и надворешните настани кои се поврзани или имаат некакво влијание врз активностите на Банката.

Воспоставената Политика за управување со оперативен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката редовно се ревидира. Политиката ги дефинира основните цели, прифатливото ниво на изложеност на оперативен ризик, управувањето со оперативен ризик (систем за управување со оперативен ризик и процес на управување со оперативен ризик), опфатот за податоци и информации, организациона поставеност, внатрешна контрола, организациска култура во однос на оперативниот ризик, тековна анализа на значителни загуби, систем на известување, како и преземање на дополнителни мерки за покривање/намалување на оперативниот ризик.

Банката има воспоставено Процедури за идентификување, оценка, следење и контрола на оперативниот ризик и Методологија за оценка на оперативен ризик и клучни показатели, кои се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и истите редовно се ревидираат. Во Процедурите подетално се разработени постапките (процесите) за управување со оперативниот ризик и тоа: идентификување и оценка на оперативниот ризик (метод и процес), комуникација и известување, мониторинг и ревизија и клучни индикатори за оперативен ризик.

Идентификувањето и мерењето на оперативниот ризик, Банката го врши по метод на самооценување преку квалитативен пристап и анализа на податоците добиени од:

- идентификување на внатрешни и надворешни фактори, активности или настани кои може да имаат негативно влијание врз добивката, сопствените средства на Банката или врз остварувањето на поставените цели на Банката.
- анализа на идентификуваните ризици (внатрешни и надворешни фактори, активности или настани) од аспект на веројатноста да се случат и влијанието кое може да го имаат врз активностите на Банката, како и врз добивката, сопствените средства на Банката или врз остварувањето на поставените цели на Банката.

- анализа на прибраните податоци за настани кои предизвикале или може да предизвикаат штета во Банката;
- анализа на клучните показатели (индикатори) за ризик на Банката;
- анализа на надворешни податоци за загуби кај други банки.

3.. Адекватност на капиталот

Во рамките на целокупниот процес за управување со кредитниот ризик на банката, како посебен потпроцес во процесот на контрола претставува утврдувањето на адекватноста на капиталот.

Банката има воспоставено процес на утврдување и оценка на адекватноста на капиталот во зависност од нејзиниот профил на ризичност во согласност со Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот пропишана од страна на Народна Банка на Република Македонија Во рамките на воспоставениот процес на утврдување на адекватноста на капиталот:

- банката утврдува интерни цели за нивото на адекватност на капиталот, во согласност со профилот на ризичност, големината и сложеноста на финансиските активности на банката;

банката врши анализа на тековните и идните потреби од сопствените средства во согласност со своите стратегиски цели.

3.1 Утврдување на адекватноста на капиталот

Коефициентот на адекватноста на капиталот го покажува нивото на покриеност на ризичното работење на Банката и се пресметува како однос помеѓу сопствените средства на Банката и активата пондерирана според ризиците.

а) Сопствените средства се категорија која е во функција на утврдување на стапката на адекватноста на капиталот и на другите прудентни лимити. Сопствените средства претставуваат збир на основниот капитал, дополнителниот капитал 1 и дополнителниот капитал 2, намален за нето капиталот вложен во банки и други финансиски институции дефинирани во Одлука за методологија за утврдување на адекватноста на капиталот

б) Активата пондерирана според ризиците претставува збир на активата пондерирана според кредитниот ризик, активата пондерирана според валутниот ризик и активата пондерирана според други ризици.

-Утврдувањето на вкупната актива пондерирана според кредитниот ризик ги содржи активните билансни позиции помножени со соодветниот пондер на ризичност според кредитниот ризик (Образец АПКР) и вкупниот износ на вонбилансната актива пондерирана според кредитниот ризик (Извештај АПКРВ-1).

- Активата пондерирана според валутниот ризик како податок се вклкуира во сумарниот образец за пресметка на стапката на адекватноста на капиталот (Образец АК). Валутниот ризик се идентификува преку согледување на сите активности и трансакции кои во билансната и вонбилансната евиденција се евидентираат во девизи и во денари индексирани со девизна клаузула, и кои во согласност со книговодствените правила се курсираат на редовна основа. На тој начин се идентификуваат деловите од билансот кај кои

Банката може да претрпи загуба од промена на курсот на денарот во однос на вредноста на другите валути и/или промената на меѓувалутните односи.

- Активата пондерирана според другите ризици ги содржи капиталот потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките и капиталот потребен за покривање на пазарните ризици.

в) Врз основа на сите претходно изготвени Обрасци се утврдува стапката на адекватноста на капиталот како однос помеѓу сопствените средства на Банката и вкупната актива пондерирана според ризиците.

Народна Банка на Република Македонија пропишува стапка на адекватност на капиталот од минимум 8%.

Утврдувањето на адекватноста на капиталот согласно регулативата се врши на квартална основа, меѓутоа во зависност од интерните потреби, а во насока на ефикасно управување со кредитниот ризик се изготвуваат и други извештаи, анализи и симулации за потенцијалните промени на стапката на адекватност на капиталот.

Извештај за стапката на адекватност на капитал

Ред. Бр.	Опис	во 000 денари	
		тековна година 2009	претходна година 2008
1	2	4	3
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Билансна актива пондерирана според кредитниот ризик	44.072.391	39.056.203
2	Вонбилансна актива пондерирана според кредитниот ризик	8.020.064	7.696.428
3	Активи пондерирана според кредитниот ризик (1+2)	52.092.455	46.752.631
4	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	4.167.396	3.740.210
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
5	Агрегатна девизна позиција	1.774.992	1.711.792
6	Нето-позиција во злато	-	-
7	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	141.992	136.943
8	Активи пондерирана според валутниот ризик	1.774.992	1.711.792
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИ РИЗИЦИ		
9	Капитал потребен за покривање на ризик од промена на цените на стоките	-	-
10	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (10.1+10.2+10.3+10.4+10.5+10.6+10.7+10.8)	-	-
10.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
10.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
10.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
10.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
10.5	Капитал потребен за покривање на ризик од порамнување/испорака	-	-
10.6	Капитал потребен за покривање на ризик од другата договорна страна	-	-
10.7	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
10.8	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
11	Капитал потребен за покривање на другите ризици (9+10)	-	-
12	Активи пондерирана според други ризици	-	-
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ (3+8+12)	53.867.447	48.464.423
13	Капитал потребен за покривање на ризиците	4.309.396	3.877.154
V	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	5.731.506	4.784.785
VI	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (V/IV)	10,64	9,87

Извештај за сопствените средства на банката

		во 000 денари	
Ред. бр.	Опис Основен капитал	тековна година 2009	претходна година 2008
1	Уплатени и запишани обични и некумулативни приоритетни акции и премија по овие акции	2.106.779	2.214.206
1.1	Номинална вредност	1.998.204	1.997.135
1.1.1	Номинална вредност на обични акции	1.998.204	1.997.135
1.1.2	Номинална вредност на некумулативни приоритетни акции	-	-
1.2	Премија	108.575	217.071
1.2.1	Премија од обични акции	108.575	217.071
1.2.2	Премија од некумулативни приоритетни акции	-	-
2	Резерви и задржана добивка или загуба	3.759.230	2.653.136
2.1	Резервен фонд	3.759.230	2.653.136
2.2	Задржана добивка ограничена за распределба на акционерите	-	-
2.3	Акумулирана загуба од претходни години	-	-
2.4	Тековна добивка	-	-
2.5	Нереализирана загуба од сопственички хартии од вредност расположливи за продажба	-	-
3	Позиции како резултат на консолидација	-	-
3.1	Малцинско учество	-	-
3.2	Резерви од курсни разлики	-	-
3.3	Останати разлики	-	-
4	Одбитни ставки	15.058	4.937
4.1	Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
4.2	Сопствени акции	-	-
4.3	Нематеријални средства	15.058	4.937
4.4	Нето-негативни ревалоризациски резерви	-	-
4.5	Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебна резерва	-	-
4.6	Износ на неиздвоена исправка на вредност и посебна резерва како резултат на сметководствено доцнење	-	-
5	Обични акции, резерви и задржана добивка и одбитни ставки	5.850.951	4.862.405
6	Износ на останати позиции кои можат да се вклучат во основниот капитал	-	-
I	ОСНОВЕН КАПИТАЛ	5.850.951	4.862.405

Извештај за сопствените средства на банката (продолжува)

		во 000 денари	
	Дополнителен капитал I	тековна година 2009	претходна година 2008
7	Уплатени и запишани кумулативни приоритетни акции и премијата по овие акции	16.315	18.563
7.1	Номинална вредност	15.863	16.932
7.2	Премија	452	1.631
8	Ревалоризациски резерви	-	-
9	Хибридни капитални инструменти	-	-
10	Субординирани инструменти	-	-
11	Износ на субординирани инструменти кои можат да бидат дел од дополнителниот капитал I	-	-
II	ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ I	16.315	18.563
	Одбитни ставки од основен капитал и дополнителен капитал I		
12	Вложувања во капитал на други банки или финансиски институции кои изнесуваат над 10% од капиталот на тие институции (освен институциите од реден бр. 15)	17.719	5.447
13	Вложувања во субординирани и хибридни капитални инструменти и други инструменти на институциите од реден бр.	-	-
14	12 Збирен износ на вложувања во капиталот, субординираните и хибридните инструменти и други инструменти кој надминува 10% од (I+II)	-	-
15	Директни вложувања во капиталот на друштва за осигурување и реосигурување и на друштва за управување со пензиски фондови	118.041	90.736
16	Вложувања во финансиски инструменти издадени од друштвата за осигурување и реосигурување и на друштва за управување со пензиски фондови	-	-
17	Износ на надминување на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
18	Позиции како резултат на консолидација (негативни износи)	-	-

Извештај за сопствените средства на банката (продолжува)

		во 000 денари	
		тековна година 2009	претходна година 2008
III	ОДБИТНИ СТАВКИ	135.760	96.183
IV	Основен капитал по одбитни ставки	5.731.506	4.784.785
V	Дополнителен капитал и по одбитни ставки	-	-
	Дополнителен капитал II		
19	Субординирани инструменти од дополнителен капитал II	-	-
20	Дополнителен капитал I и II	-	-
21	Дозволен износ на дополнителен капитал I и II	-	-
21.1	Дополнителен капитал I	-	-
21.2	Дополнителен капитал II	-	-
22	Вишок на основен капитал	1.422.110	907.631
22.1	Вишок на основен капитал (150%)	2.133.165	1.361.447
22.2	Вишок на основен капитал (250%)	3.555.506	2.269.078
VI	Дозволен износ на дополнителен капитал II	-	-
	Сопствени средства		
VII	Основен капитал	5.731.506	4.784.785
VIII	Дополнителен капитал I	-	-
IX	Дополнителен капитал II	-	-
X	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	5.731.506	4.784.785

4. Известување според сегменти

Известување според сегментите се врши според примарните деловни сегменти и секундарни географски сегменти

Примарни деловни сегменти според кои Банката известува се:

- работа со население - дадени кредити, услуги за платен промет, кредитни картички, тековни и орочени депозити итн.;
- корпоративно банкарство (работка со нефинансиски и финансиски друштва) - дадени кредити, гаранции и акредитиви, орочени депозити, деривати итн.;
- инвестициско банкарство - управување со средства на други лица, советодавни услуги, услуги поврзани со издавање хартии од вредност итн. и
- друго, што не е вклучено погоре.

Секундарни географски сегменти според кои Банката известува се:

- земји-членки на Европската унија;
- други европски земји, надвор од Европската унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

4 Известување според сегментите

A Примарни деловни сегменти

во МКД ипјади	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестиционско банкарство	Останато (значајни деловни сегменти)			Неалоцирано	Вкупно
				Банки и други финансиски друштва	Држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	Останато (нерезиденти без странски банки)		
2009 (тековна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	(474.961)	2.806.426	5.577	19.941	(32.759)	(8.779)	-	2.315.445
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	92.436	653.509	263	(63.417)	17.459	15.652	-	715.902
Нето-приходи од тргуваче	-	-	16.468	-	-	-	-	16.468
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	110.595	218.617	11.740	171.458	9.242	2.573	87.215	611.440
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	(271.930)	3.678.552	34.048	127.982	(6.058)	9.446	87.215	3.659.255
Финансиски резултат по сегмент	(1.321.117)	3.011.876	20.519	14.866	(38.501)	(88.232)	(525.403)	1.074.008
Данок од добивка								-
Добивка/(загуба) за финансиската година								1.074.008
Вкупна актива по сегмент	7.642.358	32.504.119	1.336.597	17.277.328	159.837	73.913	-	58.994.152
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	1.718.045	1.718.045
Вкупна актива								60.712.197
Вкупно обврски по сегмент	37.026.680	11.303.826	34.843	2.848.362	1.711.411	764.462	-	53.689.584
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	66.281	66.281
Вкупно обврски								53.755.865
Исправка на вредноста на финансиските средства на нето-основа	(427.062)	(140.530)	4.054	2.106	(428)	(50.370)	7.375	(604.855)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-	-
Амортизација	(46.411)	(78.918)	(1.958)	(5.287)	(5.287)	(8.029)	(49.936)	(195.826)
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	42.552	72.356	1.795	4.848	4.848	7.361	45.783	179.543
Останати расходи	(575.714)	(447.228)	(15.625)	(109.935)	(26.728)	(39.279)	(570.057)	(1.784.566)

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

4 Известување според сегментите

во МКД илјади	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестиционско банкарство	Останато (значајни деловни сегменти)			Неалоцирано	Вкупно
				Банки и други финансиски друштва	Држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствота	Останато (нерезиденти без странски банки)		
2008 (претходна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	(335.969)	1.893.073	35.829	430.535	206.695	(5.151)	-	2.225.012
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	83.390	860.312	-*	(72.001)	28.883	55.893	-	956.477
Нето-приходи од тргувanje	-	-	(55.354)	-	-	-	-	(55.354)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	56.514	421.671	76.034	235.879	15.423	4.475	45.190	855.186
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	(196.065)	3.175.056	56.509	594.413	251.001	55.217	45.190	3.981.321
Финансиски резултат по сегмент	(1.008.206)	2.376.604	44.601	526.504	211.804	5.508	(606.710)	1.550.105
Данок од добивка								(172.515)
Добивка/(загуба) за финансиската година								1.377.590
Вкупна актива по сегмент	7.283.473	28.809.173	4.214.328	13.310.697	47.218	120.895	-	53.785.784
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	1.334.495	1.334.495
Вкупна актива								55.120.279
Вкупно обврски по сегмент	33.125.651	10.953.541	38.350	2.272.740	1.596.617	695.496	-	48.682.395
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	174.390	174.390
Вкупно обврски								48.856.785
Исправка на вредноста на финансиските средства. на нето-основа	(166.010)	(354.953)	1.115	67.115	(8.855)	(3.978)	(9.786)	(475.352)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства. на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(12.677)	(12.677)
Амортизација	(44.287)	(74.833)	(2.004)	(4.782)	(5.085)	(8.033)	(49.995)	(189.019)
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	40.043	67.660	1.812	4.324	4.597	7.263	45.204	170.903
Останати расходи	(601.844)	(368.666)	(11.019)	(130.242)	(25.257)	(37.698)	(579.442)	(1.754.168)

* Најголем дел од приходите по основ на провизии и надомести за сегментот Инвестиционско банкарство се прикажани во сегментот Останато (нерезиденти без странски банки).

Како резултат на примената на новата Методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки од НБРМ, истите се неспоредливи со состојба 31.12.2009 год.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

4 Известување според сегментите

Б Секундарни географски сегменти

во МКД илјади	Република Македонија	Земји-членки на Европската Унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (значајни географски сегменти)	Неалоцирано	Вкупно
2009 (тековна година)							
Нето-приходи/(расходи) од камата	2.295.007	20.611	707	(1.264)	(396)	779	2.315.445
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	726.026	(20.453)	5.559	1.407	3.058	304	715.902
Нето-приходи од тргуваче	16.468	-	-	-	-	-	16.468
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	562.428	331	113	47.444	1.032	92	611.440
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	3.599.930	489	6.379	47.588	3.694	1.176	3.659.255
Финансиски резултат по сегмент	1.040.439	517	(19.389)	47.571	3.694	1.176	1.074.008
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година							1.074.008
Вкупна активи по сегмент	50.576.556	8.472.238	1.442.682	220.722	-	-	60.712.197
Неалоцирана активи по сегмент	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна активи							60.712.197
Вкупно обврски по сегмент	52.914.440	421.061	167.095	187.118	60.404	-	53.750.118
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	5.747	5.747
Вкупно обврски							53.755.865
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето- основа	(604.645)	65	(259)	(16)	-	-	(604.855)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-
Амортизација	(195.826)	-	-	-	-	-	(195.826)
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	179.543	-	-	-	-	-	179.543
Останати расходи	(1.759.020)	(38)	(25.508)	-	-	-	(1.784.566)

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

4 Известување според сегментите

Б Секундарни географски сегменти

во МКД илјади	Република Македонија	Земји-членки на Европската Унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (значајни географски сегменти)	Неалоцирано	Вкупно
2008 (претходна година)							
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.790.701	371.849	58.709	5.552	(892)	(907)	2.225.012
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	924.358	24.676	2.269	4.482	2.794	(2.101)	956.477
Нето-приходи од тргуваче	(55.354)	-	-	-	-	-	(55.354)
Нето-приходи од други финансиски инструменти еvidентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	762.229	-	92.957	-	-	-	855.186
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	3.421.934	396.525	153.935	10.034	1.901	(3.008)	3.981.321
Финансиски резултат по сегмент	1.000.829	434.670	168.793	(43.366)	220	(11.041)	1.550.105
Данок од добивка	(172.515)	-	-	-	-	-	(172.515)
Добивка/(загуба) за финансиската година							1.377.590
Вкупна актива по сегмент	47.898.412	5.951.710	348.215	921.942	-	-	55.120.279
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива							55.120.279
Вкупно обврски по сегмент	48.056.196	368.067	216.887	178.039	37.595	-	48.856.785
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски							48.856.785
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(556.342)	66.086	14.858	46	-	-	(475.352)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(12.677)	-	-	-	-	-	(12.677)
Амортизација	(180.986)	-	-	-	-	(8.033)	(189.019)
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	170.903	-	-	-	-	-	170.903
Останати расходи	(1.671.100)	(27.942)	-	(53.446)	(1.681)	-	(1.754.168)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

во МКД илјади

Финансиски средства

Парични средства и парични еквиваленти
Средства за тргување
Финансиски средства по објективна вредност, преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
Дериватни средства чувани за управување со ризик
Кредити на и побарувања од банки
Кредити на и побарувања од други комитенти
Вложувања во хартии од вредност
Вложувања во придржани друштва
Побарувања за данок на добивка (тековен)
Останати побарувања
Заложени средства
Одложени даночни средства

	тековна година.2009		претходна година 2008	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
Парични средства и парични еквиваленти	16.595.011	16.595.011	15.280.014	15.280.014
Средства за тргување	30.591	30.591	181.648	181.648
Финансиски средства по објективна вредност, преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	1.330.614	1.330.614	1.382.378	1.382.378
Кредити на и побарувања од други комитенти	38.851.929	38.849.163	35.049.418	34.855.501
Вложувања во хартии од вредност	502.875	525.534	557.202	565.766
Вложувања во придржани друштва	88.799	88.799	49.693	49.693
Побарувања за данок на добивка (тековен)	32.226	32.226	-	-
Останати побарувања	402.397	402.397	217.179	217.179
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	463.100	463.100	797.045	797.045
Депозити на други комитенти	51.040.428	51.040.428	46.413.604	46.413.604
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.587.233	1.587.233	984.276	984.276
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	1.975	1.975	59.068	59.068
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	493.660	493.660	341.219	341.219

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири во нормални, пазарни услови и помеѓу запознаени, доброволни странки. Објективната вредност се базира на проценката од страна на менаџментот на Банката, според профилот на базата на средствата и обврските.

Кредити на и побарувања од банки

Кредити на и побарувања од банки вклучуваат меѓубанкарски пласмани. Објективната вредност на пласманите и преку тој орочените депозити поради нивната краткорочност претставува сметководствена вредност.

Кредити на и побарувања од други комитенти

Кредитите и побарувања од други комитенти се мерат според амортизирана набавна вредност намалени за нивната исправка на вредност. Кредитите и побарувања од други комитенти во кредитниот портфолио на банката во најголем дел се со променлива каматна стапка. Проценетата објективна вредност на кредитите и побарувањата од други клиенти, се утврдува преку дисконтирање на идните парични текови за кои се проценува дека ќе се примат. Проценетите идни парични текови за утврдување на објективната вредност, се дисконтирани со примена на тековната пазарна каматна стапка.

Вложувања во хартии од вредност

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат каматоносни средства кои се чуваат до доспевање и средства класифицирани како расположливи за продажба, кои се прикажуваат според објективна вредност. Објективната вредност на средствата кои се чуваат до достасување се базира на објавени цени на активен пазар или објавени цени достапни од берза, дилер, брокер. Во случаи кога овие информации не се на располагање, објективната вредност се проценува според: информации за постигнатите цени на скопешни нормални комерцијални трансакции помеѓу запознаени, доброволни странки; повикување на тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист; анализа на дисконтирани парични текови; други алтернативни модели за определување на цената.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на останатите финансиски средства кои вклучуваат парични средства и парични еквиваленти, побарување за данок на добивка и останати побарувања како резултат на нивната во најголем дел краткорочна природа, апроксимативно ја претставува сметководствената вредност, додека средствата за тргување се евидентирани според објективна вредност.

Депозити на банки и други комитенти

Објективната вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги некаматоносните депозити ја претставува нивната вредност која се плаќа по видување. Објективната вредност на орочените депозити со променливи каматна стапка одговара на сметководствената вредност на датумот на билансот на состојба. Орочените депозити над 12 месеци претставуваат незначителен дел од вкупните депозити и значајно не влијаат на објективната вредност на вкупните Депозити на банки и други комитенти.

Обврски по кредити

Кај обврските по кредити по променливи каматни стапки, објективната вредност не се разликува материјално од сметководствената вредност, поради прилагодувањето кон каматните стапки. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои на пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики, апроксимативно ја претставува нивната сметководствена вредност.

Останати финансиски обврски

Објективната вредност на останатите финансиски обврски кои вклучуваат, обврски за данок на добивка и останати обврски како резултат на нивната краткорочна природа, апроксимативно ја претставува сметководствената вредност.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

6 Нето-приходи/(расходи) од камата

A Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
Парични средства и парични еквиваленти	119.939
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-
Кредити на и побарувања од банки	6.303
Кредити на и побарувања од други комитенти	3.544.938
Вложувања во хартии од вредност	11.231
Останати побарувања	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	245.783
Наплатени претходно отпишани камати	-
Вкупно приходи од камата	3.928.194
	3.534.467
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-
Депозити на банки	8.787
Депозити на други комитенти	1.558.308
Издадени должнички хартии од вредност	-
Обврски по кредити	45.654
Субординирани обврски	-
Останати обврски	-
Вкупно расходи за камата	1.612.749
	1.309.455
Нето-приходи/(расходи) од камата	2.315.445
	2.225.012

6 Нето-приходи/(расходи) од камата (продолжува)***Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот*****Приходи од камата**

Нефинансиски друштва
 Држава
 Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
 Банки
 Останати финансиски друштва (небанкарски)
 Домаќинства
 Нерезиденти
 (Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)
 Наплатени претходно отпишани камати

Вкупно приходи од камата**Расходи за камата**

Нефинансиски друштва
 Држава
 Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
 Банки
 Останати финансиски друштва (небанкарски)
 Домаќинства
 Нерезиденти

Вкупно расходи за камата**Нето-приходи/(расходи) од камата**

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
2.763.549	1.923.410
7.828	276.939
1.415	704
101.365	66.283
527	2.729
776.553	611.433
31.174	441.309
245.783	211.660
-	-
3.928.194	3.534.467
202.906	202.319
17.442	11.645
18.984	27.102
47.921	27.461
63.247	50.478
1.251.513	983.452
10.736	6.998
1.612.749	1.309.455
2.315.445	2.225.012

7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**A Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности**

	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	100.840	255.140
Платен промет	456.381	530.938
во земјата	261.113	310.799
со странство	195.268	220.139
Акредитиви и гаранции	224.528	224.064
Брокерско работење	5.453	14.429
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато	73.901	67.097
(приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)		
Вкупно приходи од провизии и надомести	861.103	1.091.668
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	58.342	53.112
Платен промет	67.800	60.185
во земјата	38.623	33.519
со странство	29.177	26.666
Акредитиви и гаранции	39	237
Брокерско работење	476	536
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато	18.544	21.121
(расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)		
Вкупно расходи за провизии и надомести	145.201	135.191
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	715.902	956.477

7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести***Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести***

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
653.509	860.312
10.053	12.126
9.409	16.757
22.238	5.802
5.542	3.792
92.436	83.392
67.916	109.487
861.103	1.091.668
-	-
1.740	-
-	-
9.623	6.979
55.798	50.842
-	2
78.040	77.368
145.201	135.191
715.902	956.477

Приходи од провизии и надомести

Нефинансиски друштва
Држава
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
Банки
Останати финансиски друштва (небанкарски)
Домаќинства
Нерезиденти

Вкупно приходи од провизии и надомести**Расходи за провизии и надомести**

Нефинансиски друштва
Држава
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
Банки
Останати финансиски друштва (небанкарски)
Домаќинства
Нерезиденти

Вкупно расходи за провизии и надомести**Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**

8 Нето-приходи од тргуваче***Средства за тргуваче***

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на долгничките хартии од вредност, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Приходи од дивиденда од средствата за тргуваче

Приходи од камата од средствата за тргуваче

Обврски за тргуваче

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на долгничките хартии од вредност, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргуваче, на нето- основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргуваче, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргуваче

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргуваче, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Нето-приходи од тргуваче

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
360	425
11	(121)
630	-
1.880	(57.155)
1.209	1.182
12.378	315
16.468	
(55.354)	

9 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

	во МКД илјади	
	тековна година 2009	претходна година 2008
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

10 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
96.332	-
(870)	-
(4.145)	101.194
91.317	101.194

Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа

Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа

курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

останати курсни разлики, на нето-основа

Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики

11 Останати приходи од дејноста

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	38.969
11.694	18.937
-	-
6.008	11.370
-	-
87	223
-	-
4.088	11.658
-	-
47.737	305.254
92.040	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
91.391	157.353
70.251	-
45.162	82.856
368.458	626.620

Добавка од продажбата на средствата расположливи за продажба

Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба

Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва

Капитална добивка од продажбата на:

Недвижности и опрема

Нематеријални средства

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Приходи од кирии

Приходи од добиени судски спорови

Наплатени претходно отпишани побарувања

Ослободување на посебната резерва и резервирања за:

вонбилансни кредитни изложености

потенцијални обврски врз основа на судски спорови

пензии и други користи за вработените

преструктуирања

неполовни договори

останати резервирања

Останато

(приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста)

Приходи врз основ на девизно работење

Вонредни приходи

(приходите кои не претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста)

Вкупно останати приходи од дејноста

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

12 Исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа

<i>во МКД илјади</i>	Kредити на и побарувања од банки	Kредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно
2009 (тековна година)								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	2.893 (3.964)	2.791.771 (2.395.274)	4.367 (8.213)	- -	11 (1.101)	6.004 (6.096)	114.524 (112.230)	2.919.570 (2.526.878)
	(1.071)	396.497	(3.846)	-	(1.090)	(92)	2.294	392.692
Исправката на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	- - -	304.401 (92.265)	- - -	- - -	- - -	6 (4)	30 (5)	304.437 (92.274)
		212.136	-	-	-	2	25	212.163
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(1.071)	608.633	(3.846)	-	(1.090)	(90)	2.319	604.855
2008 (претходна година)								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	3.500 (8.879)	722.419 (171.490)	3.203 (49)	- -	751 (69.127)	410 (2.681)	4.980 (7.685)	735.263 (259.911)
	(5.379)	550.929	3.154	-	(68.376)	(2.271)	(2.705)	475.352
Исправката на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(5.379)	550.929	3.154	-	(68.376)	(2.271)	(2.705)	475.352

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

во МКД илјади	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Гудвил	Вкупно
2009 (тековна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-
2008 (претходна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	12.677	-	-	-	12.677
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	12.677	-	-	-	12.677

14 Трошоци за вработените

Краткорочни користи за вработените

Плати

Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување

Краткорочни платени отсуства

Трошоци за привремено вработување

Удел во добивката и награди

Немонетарни користи

Користи по престанокот на вработувањето

Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси

Користи при пензионирањето

Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи

Зголемување на обврската за други долгорочни користи

Други користи при престанокот на вработувањето

Користи поради престанокот на вработувањето

Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти

Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства

Останато

(трошоци за вработените кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните трошоци за вработените)

Вкупно трошоци за вработените

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
630.337	441.576
214.870	206.667
1.378	786
-	-
86.347	130.000
452	9.935
933.384	788.964
-	-
-	-
-	-
-	-
593	539
593	539
1.546	1.570
-	-
-	-
4.840	71.044
940.363	862.117

15 Амортизација

Амортизација на нематеријалните средства
 Интерно развиен софтвер
 Купен софтвер од надворешни добавувачи
 Други интерно развиени нематеријални средства
 Други нематеријални средства
 Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп

Амортизација на недвижностите и опремата
 Градежни објекти
 Транспортни средства
 Мебел и канцелариска опрема
 Останата опрема
 Други ставки на недвижностите и опремата
 Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп

Вкупно амортизација

		<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008	
Амортизација на нематеријалните средства			
Интерно развиен софтвер	-	-	
Купен софтвер од надворешни добавувачи	17.166	14.331	
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-	
Други нематеријални средства	2.854	943	
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-	
	20.020	15.274	
Амортизација на недвижностите и опремата			
Градежни објекти	41.846	39.376	
Транспортни средства	21.737	19.942	
Мебел и канцелариска опрема	27.553	31.250	
Останата опрема	79.544	78.498	
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-	
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	5.126	4.679	
	175.806	173.745	
Вкупно амортизација	195.826	189.019	

16 Останати расходи од дејноста

Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба
 Трошоци за лиценцирање на софтверот
 Премии за осигурување на депозитите
 Премии за осигурување на имотот и на вработените
 Материјали и услуги
 Административни и трошоци за маркетинг
 Останати даноци и придонеси
 Трошоци за кирии
 Трошоци за судски спорови
 Посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа
 Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа
 Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа
 Други резервирања, на нето-основа
 преструктуирања
 неполовни договори
 останати резервирања
 Загуба од продажбата на:
 Недвижности и опрема
 Нематеријални средства
 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување
 Останато
 (расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста)
 Трошоци за девизно валутно работење
 (расходите кои не претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста)

Вкупно останати расходи од дејноста

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
6.062	-
241.313	222.214
6.680	22.892
248.841	262.712
107.153	108.581
1.188	5.466
16.657	14.543
5.313	3.777
-	5.785
-	-
-	-
-	-
787	-
-	-
8.077	18.953
-	-
46.356	106.282
21.361	7.648
709.788	778.853

17 Данок од добивка**A Расходи/приходи за тековен и одложен данок****Тековен данок од добивка**

Расход/(приход) за тековниот данок од добивка за годината
 Корекции за претходни години
 Користи од претходно непризнаеани даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години
 Промени во сметководствени политики и грешки
 Останато

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	172.515
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	172.515

Одложен данок од добивка

Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината
 Признавање на претходно непризнаеани даночни загуби
 Промени во даночната стапка
 Воведување нови даноци
 Користи од претходно непризнаеани даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години
 Останато

Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка**Тековен данок од добивка**

Признаен во билансот на успех
 Признаен во капиталот

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	172.515
-	172.515

Одложен данок од добивка

Признаен во билансот на успех
 Признаен во капиталот

Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка

17 Данок од добивка (продолжува)**Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка**

Добивка/(загуба) пред оданочувањето
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка
Ефект од различни даночни стапки во други земји
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка
Оданочен приход во странство
Расходи непризнаени за даночни цели
Даночко ослободени приходи
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби
Користи од претходно непризнаени даночни загуби,
даночни кредити или привремени разлики од претходни години
Промени на одложениот данок
Останато
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка
Просечна ефективна даночна стапка

	во %	во МКД илјади	во %	во МКД илјади
	тековна година 2009		претходна година 2008	
		1.074.008		1.550.105
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	-	-	89,85%	155.010
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	-	-	-	-
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	-	46.855	-	-
Даночко ослободени приходи	-	-	13,74%	23.699
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	(3,59%)	(6.194)
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	(46,855)	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	-	-	100%	172.515
Просечна ефективна даночна стапка	-	-	11,12%	-

Даночниот кредит за 2009 година изнесува МКД 65.447 илјади. Согласно Законот за данок на добивка, даночниот кредит може да се искориси само до износот на непризнаените расходи за даночни цели.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

18 Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства во благајна
 Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута
 Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки
 Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки
 Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар
 Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар
 Орочени депозити со период на достасување до три месеци
 Останати краткорочни високо ликвидни средства
 Побарувања врз основа на камати
 (Исправка на вредноста)

Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек

Задолжителни депозити во странска валута
 Ограничени депозити
 (Исправка на вредноста)

Вкупно

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
959.242	1.098.663
3.169.813	2.179.827
1.029.770	1.949.571
6.091	7.229
696.573	3.186.501
-	208.599
7.785.679	4.177.206
9.454	9.134
3.870	2.829
-	(1.089)
13.660.492	12.818.470
2.787.967	2.257.392
146.552	204.152
-	-
16.595.011	15.280.014

Движење на исправката на вредноста

Состојба на 1 јануари

Исправка на вредноста за годината

Дополнителна исправка на вредноста
 (Ослободување на исправката на вредноста)

Ефект од курсни разлики
 (Отписани побарувања)

Состојба на 31 декември

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
1.089	69.652
11 (1.101)	752 (69.127)
-	-
-	(188)
-	1.089

19 Средства за тргување

Хартии од вредност за тргување
Должнички хартии од вредност за тргување
 Благајнички записи за тргување
 Државни записи за тргување
 Останати инструменти на пазарот на пари
 Обврзници издадени од државата
 Корпоративни обврзници
 Останати должнички инструменти

Котирани
 Некотирани
Сопственички инструменти за тргување
 Сопственички инструменти издадени од банки
 Останати сопственички инструменти

Котирани
 Некотирани
Деривати за тргување
 Договори зависни од промената на каматната стапка
 Договори зависни од промената на курсот
 Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност
 Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39

Вкупно средства за тргување

		во МКД илјади
	тековна година 2009	претходна година 2008
Благајнички записи за тргуване	-	-
Државни записи за тргуване	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	3.091	159.240
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	3.091	159.240
Котирани	3.091	159.240
Некотирани	-	-
	60	-
Сопственички инструменти за тргуване	27.440	22.408
Сопственички инструменти издадени од банки	27.500	22.408
Останати сопственички инструменти	21.140	22.408
	6.360	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргуване	30.591	181.648

Делот на обврзници издадени од Државата во износ од МКД 3.091 илјади (2008: 159.240 илјади) се однесува на структурни државни обврзници, како и на континуирани државни обврзници. Од вкупната сума, околу 55% отпаѓа на обврзниците за старо девизно штедење РМ01, коишто носат каматна стапка од 2% годишно и доспеваат во октомври 2011 година.

Во финансиските средства за тргуване, делот на сопственички инструменти во износ од МКД 27.500 илјади (2008: 22.408 илјади) вклучува вложувања во удели во износ од МКД 6.360 илјади (2008: нула) и се однесува на удели во отворениот инвестициски фонд КБ Публикум - Балансиран. Остатокот од тој дел на портфолиото се однесува на вложувања во хартии од вредност издадени од домашни компании.

Сите приходи од финансиските средства за тргуване се признаваат како нето приходи од тргуване.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени при почетно признавање

Должнички хартии од вредност
 Благајнички записи
 Државни записи
 Останати инструменти на пазарот на пари
 Обврзници издадени од државата
 Корпоративни обврзници
 Останати должнички инструменти

Котирани
 Некотирани

Сопственички инструменти
 Сопственички инструменти издадени од банки
 Останати сопственички инструменти

Котирани
 Некотирани

Кредити на и побарувања од банки
 Кредити на и побарувања од други комитенти

Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

<i>во МКД илјади</i>	
Тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

21 Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

		во МКД илјади			
		тековна година 2009		претходна година 2008	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
A	Деривати за заштита од ризик / Деривати чувани за управување со ризик				
A.1	Според видот на променливата				
	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2	Според видот на заштита од ризик				
	Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Б	Вградени деривати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

22.1 Кредити на и побарувања од банки

	во МКД илјади			
	тековна година 2009		претходна година 2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки				
домашни банки	179.920	-	170.027	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	1.128.646	61.412	1.133.057
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	22.838	-	11.526	-
Побарувања врз основа на камати	31	-	8.230	-
Тековна достасност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	202.789	1.128.646	251.195	1.133.057
(Исправка на вредноста)	(821)	-	(1.874)	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	201.968	1.128.646	249.321	1.133.057

Движење на исправката на вредноста
Состојба на 1 јануари
Исправка на вредноста за годината
Дополнителна исправка на вредноста
(Ослободување на исправката на вредноста)
Ефект од курсни разлики
(Отпишани побарувања)
Состојба на 31 декември

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
1.874	7.253
2.893 (3.964)	3.500 (8.879)
18	-
-	-
821	1.874

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти**A Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот**

	во МКД илјади			
	тековна година 2009		претходна година 2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	12.710.707	22.239.452	12.302.036	18.919.980
побарувања врз основа на камати	221.085	-	174.993	-
Држава				
побарувања по главница	146	62.091	82	-
побарувања врз основа на камати	71	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на				
домаќинствата				
побарувања по главница	7.060	12.078	3.663	-
побарувања врз основа на камати	123	-	8	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	41	1.333	44	2.000
побарувања врз основа на камати	4	-	4	-
Домаќинства				
побарувања по главница				
Станбени кредити	75.915	1.257.026	79.693	1.118.366
потрошувачки кредити	510.047	3.534.973	339.634	3.769.011
автомобилски кредити	25.434	91.745	24.801	56.917
Хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	301.664	712.182	227.032	596.931
други кредити	1.373.868	79.493	1.152.705	49.823
побарувања врз основа на камати	37.991		33.876	
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	50.470	-	51.034	-
побарувања врз основа на камати	3	-	1	-
Тековна достасност	5.700.171	(5.700.171)	4.971.243	(4.971.243)
<i>Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста</i>	<i>21.014.800</i>	<i>22.290.202</i>	<i>19.360.849</i>	<i>19.541.785</i>
(Исправка на вредноста)	(3.715.055)	(738.018)	(2.906.407)	(946.809)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	17.299.745	21.552.184	16.454.442	18.594.976

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	3.853.217	3.326.642
Исправка на вредноста за годината		
Дополнителна исправка на вредноста	2.791.770	722.419
(Ослободување на исправката на вредноста)	(2.395.274)	(171.490)
Ефект од курсни разлики	915	-
(Отпишани побарувања)	(9.692)	(24.354)
<i>Состојба на 31 декември</i>	4.240.936	3.853.217
Движење на исправката на вредноста на групна основа		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината		
Дополнителна исправка на вредноста	304.402	-
(Ослободување на исправката на вредноста)	(92.265)	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
<i>Состојба на 31 декември</i>	212.137	-
Вкупно исправка на вредноста на кредитите на и побарувањата од други комитенти	4.453.073	3.853.217

Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	712.893	413.527
државни хартии од вредност	29.062	51.291
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	124.361	33.559
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	668.178	652.633
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	3.957.333	3.807.259
имот за вршење дејност	15.332.047	9.815.598
Залог на подвижен имот	5.436.622	2.570.107
Останати видови обезбедување	539.663	215.945
Необезбедени	12.051.770	17.489.499
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	38.851.929	35.049.418

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

23.1 Вложување во финансиски средства расположливи за продажба

	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	306.674	309.142
Останати должнички инструменти	-	-
	306.674	309.142
<i>Котирани</i>		
Некотирани	306.674	309.142
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	79.784	79.797
Котирани	79.784	79.797
Некотирани	79.784	79.797
<i>Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба пред исправката на вредноста</i>	386.458	388.939
(Исправка на вредноста)	(4.367)	(8.213)
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба намалени за исправката на вредноста	382.091	380.726

	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	8.213	5.059
Исправка на вредноста за годината		
Дополнителна исправка на вредноста	4.367	3.203
(Ослободување на исправката на вредноста)	(8.213)	(49)
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	4.367	8.213

23.1 Вложување во финансиски средства расположливи за продажба (продолжува)

Корпоративните обврзници издадени од домашни банки класифицирани како расположливи за продажба во износ од МКД 306.674 илјади (2008: МКД 309.142 илјади) претставуваат корпоративни обврзници деноминирани во ЕУР, со променлива каматна стапка, шест месеци ЕУРИБОР + 1.2% годишно. Корпоративните обврзници се издадени од НЛБ Тутунска банка АД Скопје, со доспевање од три години и плаќање на каматата на шест месеци. Корпоративните обврзници се добиени преку Јавен оглас од НЛБ Тутунска банка АД Скопје – НЛБ ТБ1 и се заведени во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија на 17 ноември 2008 години. Корпоративните обврзници издадени од домашни банки се мерат и евидентираат по методот на објективна вредност, пришто како објективна вредност е утврдена нивната набавна вредност. Ова вреднување е од причина што објективната вредност не може да се измери реално поради непостоење на активен пазар. Исто така, не може да се користи методот на повикување на тековна пазарна цена на друг инструмент кој во суштина е ист, бидејќи во Република Македонија не постојат слични корпоративни обврзници издадени од друг издавач коишто активно се тргуваат.

Приходите од должничките хартии од вредност расположливи за продажба се признаваат како приходи од камата.

Во вложувањата во сопственички инструменти расположливи за продажба во износ од МКД 79.784 илјади (2008: 79.797 илјади) спаѓаат вложувања во хартии од вредност со кои Банката се стекнала согласно позитивните законски прописи, како и вложувања во хартии од вредност кои Банката ги има купено на примарен пазар по основ на основачко вложување во капиталот на Друштвото. Вложувањата во хартиите од вредност расположливи за продажба се искајкуваат по нивната набавна вредност, бидејќи за истите не постои активен пазар и нема скорешни трансакции кои би можеле да се земат како доказ за нивната тековна објективна вредност. Пазарот за овие хартии од вредност е непостојан и не е доволно развиен, така што објективната вредност не може веродостојно да се измери. Остатокот од делот на вложувања во сопственички инструменти расположливи за продажба се однесува на вложувања во загубари, коишто Банката ги стекнала врз основа на законски прописи, а според кои побарувањата на Банката во друштвата беа трансформирани во трајни влогови, акции. Банката за делот од портфолиото што се однесува на вложувања во загубари има одвоено претходна резервација за целокупниот износ на вложувањето.

23.2 Вложување во финансиски средства кои се чуваат до достасување*Должнички хартии од вредност*

Благајнички записи

Државни записи

Останати инструменти на пазарот на пари

Обврзници издадени од државата

Корпоративни обврзници

Останати должнички инструменти

Котирани

Некотирани

*Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста
(Исправка на вредноста)*

Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста

<i>во МКД илјади</i>	
Тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-
120.784	176.476
-	-
-	-
120.784	176.476
120.784	176.476
-	-
120.784	176.476
-	-
120.784	176.476

Движење на исправката на вредноста

Состојба на 1 јануари

Исправка на вредноста за годината

Дополнителна исправка на вредноста

(Ослободување на исправката на вредноста)

Ефект од курсни разлики

(Отпишани побарувања)

Состојба на 31 декември

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

Должничките инструменти со фиксна камата – чuvани до достасување во износ од МКД 120.784 илјади (2008: МКД 176.476 илјади) се структурни државни обврзници, коишто се добиени како наплата на одредени нефункционални кредити и носат каматна стапка од 2% годишно. Од вкупната сумма, најголемиот дел од околу 90% отпаѓа на обврзниците за старо девизно штедење РМ01 и доспеваат во октомври 2011 година. Овие хартии од вредност, Банката има за цел и е во состојба да ги чува до нивното достасување.

Приходите од должностичките инструменти чuvани до доспевање се признаваат како приходи од камата.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

24 Вложување во подружници и придружени друштва

A Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008
КБ ПРВО ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ	Р.МАКЕДОНИЈА	49,00%	49,00%	49,00%	49,00%
КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД СКОПЈЕ	Р.МАКЕДОНИЈА	50,00%	-	50,00%	-

B Финансиски информации за придружените друштва - 100 проценти

Назив на придружените друштва	во МКД илјади					Добавка/(загуба) за финансиската година
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи		
тековна година 2009 КБ ПРВО ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД СКОПЈЕ	190.282 24.515	34.002 82	156.280 24.433	130.174 1.694		41.482 (6.153)
	214.797	34.084	180.713	131.868		35.329
претходна година 2008 КБ ПРВО ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ	135.823	34.418	101.405	105.387		28.926
	135.823	34.418	101.405	105.387		28.926

25 Останати побарувања

во МКД илјади		
	тековна година 2009	претходна година 2008
Побарувања од купувачите	53.108	38.013
Однапред платени трошоци	-	-
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надомести	13.073	10.101
Побарувања од вработените	-	16
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	10.894	31.353
Останато		
(побарувањата кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати побарувања)		
Други побарувања по останати основи во странска валута	287.680	80.898
Други останати побарувања		
(останати побарувањата кои не претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати побарувања)	106.928	126.132
<i>Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста</i>	471.683	286.513
(Исправка на вредноста)	(69.286)	(69.334)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	402.397	217.179

во МКД илјади		
	тековна година 2009	претходна година 2008
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	69.334	78.825
Исправка на вредноста за годината		
Дополнителна исправка на вредноста	120.564	5.390
(Ослободување на исправката на вредноста)	(118.336)	(10.366)
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отписани побарувања)	(2.276)	(4.515)
Состојба на 31 декември	69.286	69.334

26 Заложени средства

во МКД илјади		
	тековна година 2009	претходна година 2008
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

во МКД илјади	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Набавна вредност						
Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	736.325	7.755	63.097	535	807.712
преземени во текот на годината	-	36.301	793	18.784	(535)	55.343
(продадени во текот на годината)	-	(65.491)	-	(24.345)	-	(89.836)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)	-	707.135	8.548	57.536	-	773.219
Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)	-	707.135	8.549	57.535	-	773.219
преземени во текот на годината	6.039	419.814	12.662	31.477	-	469.992
(продадени во текот на годината)	-	(85.824)	(3.060)	(9.756)	-	(98.640)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)	6.039	1.041.125	18.151	79.256	-	1.144.571
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	9.223	-	-	-	9.223
загуба поради оштетување во текот на годината	-	12.194	-	483	-	12.677
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	(15.399)	-	(483)	-	(15.882)
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)	-	6.018	-	-	-	6.018
Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)	-	6.018	-	-	-	6.018
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	(1.047)	-	-	-	(1.047)
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)	-	4.971	-	-	-	4.971
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	727.101	7.755	63.097	535	798.489
на 31 декември 2008 (претходна година)	-	701.117	8.548	57.536	-	767.201
на 31 декември 2009 (тековна година)	6.039	1.036.154	18.151	79.257	-	1.139.601

Правен основ за стекнување со сопственост на објектот – административна зграда Македонија табак е правосилна судска одлука од 08.11.2005 година, со која објектот со површина од 10.074 м² и е досуден во сопственост на Комерцијална банка АД Скопје. На 28.12.2005 година Банката има поднесено барање до Катастарот за добивање на имотен лист на Банката, но Катастарот сеуште ја нема спроведено правосилната судска одлука за запишување на сопственоста и издавање на имотен лист на име на Банката, кој е неопходен доказ за сопственост со цел Банката да може да изврши понатамошна продажба на имотот. Банката има поведено судски и управни постапки за остварување на своите сопственички права стекнати со правосилната судска одлука.

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

28

Нематеријални средства

**A Усогласување на сегашната
сметководствена вредност**

во МКД илјади

Набавна вредност

Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)
зголемувања преку нови набавки
Зголемувања преку интерен развој
Зголемувања преку деловни комбинации
(отуѓување и расходување)
(отуѓувања преку деловни комбинации)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат
за продажба)
пренос од нетековни средства кои се чуваат
за продажба

**Состојба на 31 декември 2008 (претходна
година)**

Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)
зголемувања преку нови набавки
Зголемувања преку интерен развој
Зголемувања преку деловни комбинации
(отуѓување и расходување)
(отуѓувања преку деловни комбинации)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат
за продажба)
пренос од нетековни средства кои се чуваат
за продажба

**Состојба на 31 декември 2009 (тековна
година)**

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Гудвил	Вкупно
	-	113.823	-	7.163	-	-	120.986
	-	11.454	-	2.786	-	-	14.240
	-	-	-	-	-	-	-
	-	(80)	-	(363)	-	-	(443)
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
	-	125.197	-	9.586	-	-	134.783
	-	125.197	-	9.586	-	-	134.783
	-	23.082	-	12.974	-	-	36.056
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	(363)	-	-	(363)
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
	-	148.279	-	22.197	-	-	170.476

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

28 Нематеријални средства (продолжува)

**A Усогласување на сегашната
сметководствена вредност**

во МКД илјади

Амортизација и оштетување

Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)

амортизација за годината
загуба поради оштетување во текот на
годината
(ослободување на загубата поради
ощтетување во текот на годината)
(отуѓување и расходување)

**Состојба на 31 декември 2008 (претходна
година)**

Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)

амортизација за годината
загуба поради оштетување во текот на
годината
(ослободување на загубата поради
ощтетување во текот на годината)
(отуѓување и расходување)

**Состојба на 31 декември 2009 (тековна
година)**

Сегашна сметководствена вредност

на 1 јануари 2008 (претходна година)

на 31 декември2008 (претходна година)

на 31 декември2009 (тековна година)

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Гудвил	Вкупно
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	75.685	-	2.705	-	-	78.390
амортизација за годината	-	14.331	-	943	-	-	15.274
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради ощтетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(72)	-	-	-	-	(72)
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)	-	89.944		3.648		-	93.592
Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)	-	89.944	-	3.648	-	-	93.592
амортизација за годината	-	17.166	-	2.854	-	-	20.020
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради ощтетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)	-	107.110	-	6.502		-	113.612
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	38.138	-	4.458	-	-	42.596
на 31 декември2008 (претходна година)	-	35.253	-	5.938		-	41.191
на 31 декември2009 (тековна година)	-	41.169	-	15.695		-	56.864

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ**Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година****28 Нематеријални средства (продолжува)**

Б Сметководствена вредност на нематеријалните средства кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

во МКД илјади

Сегашна сметководствена вредност на:

На 31 декември 2008 (претходна година)

На 31 декември 2009 (тековна година)

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

29 Недвижности и опрема

A Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во МКД илјади

Набавна вредност

Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)

зголемувања

зголемувања преку деловни комбинации

(отуѓување и расходување)

(отуѓувања преку деловни комбинации)

(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)

пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба

останати преноси

Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)

Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)

зголемувања

зголемувања преку деловни комбинации

(отуѓување и расходување)

(отуѓувања преку деловни комбинации)

(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)

пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба

останати преноси

Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)

Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовкa	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
-	1.525.218	81.220	281.967	564.476	8.594	22.301	26.152	2.509.928
59	26.840	30.520	16.353	79.534	62	317.831	1.743	472.942
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	(56.051)	(3.637)	(10.017)	(48.091)	(15)	-	(552)	(118.364)
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
59	1.496.006	108.103	288.303	595.919	8.641	170.903	27.343	2.695.277
59	1.496.006	108.103	288.303	595.919	8.641	170.903	27.343	2.695.277
-	167.585	8.113	23.758	66.504	-	285.601	4.509	556.070
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	(14.622)	(6.838)	(11.308)	(36.917)	-	-	(211)	(69.896)
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
59	1.648.969	109.378	300.753	625.506	8.641	179.543	31.641	2.904.490

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

29 Недвижности и опрема (продолжува)

A Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во МКД илјади	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариск а опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготвка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	371.981	39.037	202.656	375.160	-	-	10.826	999.660
амортизација за годината	-	39.376	19.942	31.229	78.519	-	-	4.679	173.745
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(12.746)	(3.638)	(9.690)	(45.858)	-	-	(551)	(72.483)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)	-	398.611	55.341	224.195	407.821	-	-	14.954	1.100.922
Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)	-	398.611	55.341	224.195	407.821	-	-	14.954	1.100.922
амортизација за годината	-	41.846	21.737	27.553	79.544	-	-	5.126	175.806
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(4.571)	(2.479)	(10.672)	(35.745)	-	-	(61)	(53.528)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)	-	435.886	74.599	241.076	451.620	-	-	20.020	1.223.200
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	1.153.237	42.183	79.311	189.316	8.594	22.301	15.326	1.510.268
на 31 декември 2008 (претходна година)	59	1.097.395	52.761	64.108	188.098	8.641	170.903	12.390	1.594.355
на 31 декември 2009 (тековна година)	59	1.213.083	34.779	59.677	173.886	8.641	179.543	11.622	1.681.290

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ**Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година****29 Недвижности и опрема (продолжува)**

Б Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
<i>во МКД илјади</i>								
Сегашна сметководствена вредност на:								
На 31 декември 2008 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2009 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-	-

Износот на преземени обврски за набавка на недвижности и опрема за 2009 година изнесува МКД 6.863 илј.денари (2008:МКД 261 илј. денари).

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

Побарувања за данок на добивка (тековен)
Обврски за данок на добивка (тековен)

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
32.226	-
1.975	59.068

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

A Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

<i>во МКД илјади</i>	тековна година 2009			претходна година 2008		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето- основа	Одложени даночни средства	(Одложен и даночни обврски)	на нето- основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжува)**Б Непризнатени одложени даночни средства**

Даночни загуби
Даночни кредити
Вкупно непризнаени одложени даночни средства

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжува)

В Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

во МКД илјади

претходна година 2008

Дериватни средства чувани за управување со ризик
Кредити на и побарувања од банки
Кредити на и побарувања од други комитенти
Вложувања во хартии од вредност
Нематеријални средства
Недвижности и опрема
Останати побарувања

Дериватни обврски чувани за управување со ризик
Останати обврски
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити
Останато
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба
Заштита од ризик од паричните текови
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски

тековна година 2009

Дериватни средства чувани за управување со ризик
Кредити на и побарувања од банки
Кредити на и побарувања од други комитенти
Вложувања во хартии од вредност
Нематеријални средства
Недвижности и опрема
Останати побарувања

Дериватни обврски чувани за управување со ризик
Останати обврски
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити
Останато
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба
Заштита од ризик од паричните текови
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски

	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината во:		Состојба на 31 декември
		билансот на успех	капиталот	
претходна година 2008				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
тековна година 2009				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување**A Нетековни средства кои се чуваат за продажба**

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-

Нематеријални средства

Недвижности и опрема

Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба**B Група за отуѓување**

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

Група на средства за отуѓување

Финансиски средства

Нематеријални средства

Недвижности и опрема

Вложувања во придружените друштва

Побарувања за данок на добивка

Останати средства

Вкупно група на средства за отуѓување

Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување

Финансиски обврски

Посебна резерва

Обврски за данок на добивка

Останати обврски

Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување**В Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување**

Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

32 Обврски за тргување*Депозити на банки*

Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ

Орочени депозити

Останати депозити

Депозити на други комитенти

Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ

Орочени депозити

Останати депозити

Издадедни должностички хартии од вредност

Инструменти на пазарот на пари

Сертификати за депозит

Издадени обврзници

Останато

*Останати финансиски обврски**Деривати за тргување*

Договори зависни од промената на каматната стапка

Договори зависни од промената на курсот

Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност

Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39

Вкупно обврски за тргување

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени какотакви при почетното признавање

во МКД илјади				
	тековна година 2009	претходна година 2008		
	Сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	Сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	
Орочени депозити	-	-	-	
Останати депозити	-	-	-	
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	
Орочени депозити	-	-	-	
Останати депозити	-	-	-	
<i>Издадедни должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	
Сертификати за депозит	-	-	-	
Издадени обврзници	-	-	-	
Останато	-	-	-	
<i>Субординирани обврски</i>				
Останати финансиски обврски	-	-	-	
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

34 Депозити

34.1 Депозити на банки

	<i>во МКД илјади</i>			
	тековна година 2009		претходна година 2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки				
домашни банки	8.621	-	15.076	-
странски банки	148.163	-	166.177	-
Депозити по видување				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
домашни банки	-	305.866	9.826	307.062
странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити				
домашни банки	-	-	297.139	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	450	-	1.765	-
странски банки	-	-	-	-
Тековна достасност				
Вкупно депозити на банки	157.234	305.866	489.983	307.062

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

34 Депозити (продолжува)

34.2 Депозити на други комитенти

Нефинансиски друштва

Тековни сметки

Депозити по видување

Орочени депозити

Ограничени депозити

Останати депозити

Обврски врз основа на камати за депозити

Држава

Тековни сметки

Депозити по видување

Орочени депозити

Ограничени депозити

Останати депозити

Обврски врз основа на камати за депозити

Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата

Тековни сметки

Депозити по видување

Орочени депозити

Ограничени депозити

Останати депозити

Обврски врз основа на камати за депозити

Финансиски друштва, освен банки

Тековни сметки

Депозити по видување

Орочени депозити

Ограничени депозити

Останати депозити

Обврски врз основа на камати за депозити

Домаќинства

Тековни сметки

Депозити по видување

Орочени депозити

Ограничени депозити

Останати депозити

Обврски врз основа на камати за депозити

Нерезиденти, освен банки

Тековни сметки

Депозити по видување

Орочени депозити

Ограничени депозити

Останати депозити

Обврски врз основа на камати за депозити

Тековна достасност

Вкупно депозити на други комитенти

во МКД илјади			
тековна година 2009		претходна година 2008	
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва			
Тековни сметки	8.422.238	-	8.660.576
Депозити по видување	2.904	-	11.769
Орочени депозити	1.957.572	258	1.740.073
Ограничени депозити	395.130	394.095	143.111
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	25.839	-	14.231
	10.803.683	394.353	10.569.760
			132.619
Држава			
Тековни сметки	209.814	-	388.394
Депозити по видување	695	-	349
Орочени депозити	134.606	-	-
Ограничени депозити	138	-	-
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	1.168	-	270
	346.421	-	389.013
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата			
Тековни сметки	515.556	-	690.674
Депозити по видување	905	-	95
Орочени депозити	275.792	2.665	173.983
Ограничени депозити	2.250	1.215	451
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	7.107	-	3.779
	801.610	3.880	868.982
			2.768
Финансиски друштва, освен банки			
Тековни сметки	326.909	-	284.206
Депозити по видување	19	-	3
Орочени депозити	866.267	143.967	317.602
Ограничени депозити	539	-	-
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	10.659	-	3.302
	1.204.393	143.967	605.113
			161.064
Домаќинства			
Тековни сметки	4.369.707	-	4.058.203
Депозити по видување	6.980.311	-	7.943.108
Орочени депозити	23.218.347	849.297	19.330.965
Ограничени депозити	370.850	496.997	399.861
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	299.504	-	216.136
	35.238.719	1.346.294	31.948.273
			1.042.286
Нерезиденти, освен банки			
Тековни сметки	519.684	-	588.002
Депозити по видување	5.926	-	6.438
Орочени депозити	172.764	2.128	90.038
Ограничени депозити	53.793	1.266	-
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	1.547	-	-
	753.714	3.394	684.478
	252.036	(252.036)	270.100
Вкупно депозити на други комитенти	49.400.576	1.639.852	45.335.720
			1.077.884

Ограничните депозити претставуваат депозити од кои Банката во име на депонентите врши плаќања во странство, отвара акредитиви, набавува странски средства за плаќање, а дел од нив служат како обезбедување по кредити и издадени гаранции кои Банката ги одобрila на одредени претпријатија, депозити како обезбедување по одобрени потрошувачки кредити и кредити на население и предвремено примени уплати по потрошувачки и станбени кредити.

35 Издадени должнички хартии од вредност

Инструменти на пазарот на пари
 Сертификати за депозит
 Издадени обврзници
 Останато
 Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност
Вкупно издадени должнички хартии од вредност

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

36. Обврски по кредити

A Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	во МКД илјади			
	тековна година 2009		претходна година 2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	Долгорочни
Банки				
Резиденти				
Обврски по кредити	82.584	946.487	-	704.303
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	5.365	-	4.958	-
Нерезиденти				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	16.045	535.994	36.335	237.037
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	758	-	1.643	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасност	273.913	(273.913)	204.566	(204.566)
Вкупно обврски по кредити	378.665	1.208.568	247.502	736.774

36 Обврски по кредити (продолжува)***Б Обврски по кредити според кредитодавателот****домашни извори:*

	во МКД илјади			
	тековна година 2009		претходна година 2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	Долгорочни
МБПР	64.247	302.595	2.597	259.556
МБПР – ЦЕБ	147	33.595	582	42.160
МБПР – ИКЛ	23.400	190.375	1.089	130.531
МБПР – КФВ	-	-	12	960
МБПР – НЕПА	-	17.689	-	22.412
МФ-ЕИБ	282	62.908	1.374	92.495
МФ-ФСР	161	107.244	493	122.991
Министерство за финансии	16.360	249.873	36.604	144.541
НБРМ – Примарна емисија	-	8.809	173	124.779
НБРМ – ИЦДФ	2	538	12	914
МБПР-ЕИБ	153	392.885	-	-
Агенција со управување на сметки	-	115.970	-	-
	104.752	1.482.481	42.936	941.339

странски извори:

Тековна достасност	273.913	(273.913)	204.566	(204.565)
Вкупно обврски по кредити	378.665	1.208.568	247.502	736.774

37 Субординирани обврски*Обврски по субординирани депозити*
Обврски врз основа на камати*Обврски по субординирани кредити*
Обврски врз основа на камати*Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност*
Обврски врз основа на камати

Откупливи приоритетни акции

Вкупно субординирани обврски

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

38 Посебна резерва и резервирања

во МКД илјади	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензите и за други користи за вработените	Резервирања за преструктуирањето	Резервирања за неповолните договори	останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)							
дополнителни резервирања во текот на годината	255.788	-	-	-	-	-	255.788
(искористени резервирања во текот на годината)	99.247	-	-	-	-	-	99.247
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	(93.462)	-	-	-	-	-	(93.462)
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)	261.573	-	-	-	-	-	261.573
Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)							
дополнителни резервирања во текот на годината	261.573	-	-	-	-	-	261.573
(искористени резервирања во текот на годината)	290.942	-	-	-	-	-	290.942
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	(382.982)	-	-	-	-	-	(382.982)
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)	169.469	-	-	-	-	-	169.469

Активните вонбилиансни позиции изложени на кредитен ризик за кои се утврдува посебна резерва, се класифицирани во различни ризични категории соодветно на проценетиот ризик за потенцијални загуби. Со состојба 31.12.2009 година 98,7% од вкупните активни вонбилиансни позиции се класифицирани во ризична категорија А, додека останатите ризични категории учествуваат со помалку од 1% во вкупната вонбилиансна изложеност, односно ризичната категорија Б учествува со 0,8%, ризичната категорија В со 0,1%, ризичната категорија Г со 0,1% и ризичната категорија Д со 0,3%.

Во вкупната посебна резерва утврдена на 31.12.2009 во износ од 169,469 илјади МКД која се однесува на сите активните вонбилиансни позиции изложени на кредитен ризик, посебната резерва за одобрениите непокриени чинидбени гаранции учествува со 6,8%, за одобрениите непокриени платежни гаранции учествува со 1,3%, за непокриените акредитиви со помалку од 0,1%, посебната резерва на неискористените неотповикливи рамковни кредити по основ на дозволено пречекорување по трансакциски сметки, кредитни картички и друг вид на потенцијална изложеност на кредитен ризик со рок на достасување до 1 година учествува со 36,2% и посебната резерва на неискористените неотповикливи рамковни кредити по основ на дозволено пречекорување по тековни сметки, кредитни картички и друг вид на потенцијална изложеност на кредитен ризик со рок на достасување над 1 година има учество од 55,7%.

39. Останати обврски

	во МКД илјади	
	тековна година 2009	претходна година 2008
Обврски кон добавувачите	14.373	18.866
Добиени аванси	15.743	17.359
Обврски за провизиите и надоместите	4.726	3.832
Пресметани трошоци	19.530	10.808
Разграничен приходи од претходна година	-	-
Краткорочни обврски кон вработените	67.045	130.000
Краткорочни обврски за користите на вработените	19.667	-
Останато		
(обврските кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати обврски)		
Други обврски врз други основи	244.171	54.961
Други останати обврски		
(останати обврски кои не претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати обврски)	108.405	105.393
Вкупно останати обврски	493.660	341.219

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

40 Запишан капитал

A Запишан капитал

	во МКД		број на издадени акции				во МКД илјади	
	Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	обични акции	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	претходна година 2008
Состојба на 1 јануари - целосно платени	1.000	1.000	1.997.135	1.992.590	16.932	21.477	2.014.067	2.014.067
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Конверзија на приоритетни во обични акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	1.000	1.000	1.998.204	1.997.135	15.863	16.932	2.014.067	2.014.067

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

40 Запишан капитал (продолжува)

Б Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на банката

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-

Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината

<i>во МКД</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
-	-
-	-

Дивиденда по обична акција
Дивиденда по приоритетна акција

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
341.503	381.170

Објавени дивиденди по 31 декември

<i>во МКД</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
170,00	190,00
114,00	99,50

Дивиденда по обична акција
Дивиденда по приоритетна акција

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	<i>во МКД илјади</i>		<i>во %</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008	тековна година 2009	Претходна година 2008
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
Европска банка за обнова и развој	119.540	119.540	5,98%	5,99%
Вкупно	119.540	119.540	5,98%	5,99%

41 Заработка по акција**A Основна заработка по акција****Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции**

Нето-добивка за годината

(Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции)

Корекции на нето-добивката који им припаѓа на имателите на обични акции

Вредност на емитирани акции

Вредност на повлечени акции

Вредност на дивиденда исплатена во акции

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции

во МКД илјади	
тековна година 2009	претходна година 2008
1.074.008	1.377.590
1.808	1.653
-	-
-	-
-	-
1.072.200	1.375.937

Пондериран просечен број на обичните акции

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината

Ефект од конверзија на неоткупливи приоритетни во обични акции

Ефект на продажба на сопствени акции на пазарот

Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември**Основна заработка по акција (во МКД)**

број на акции	
тековна година 2009	претходна година 2008
1.997.135	1.992.590
-	-
584	2.961
1.997.719	1.995.551
537	689

B Разводната Заработка по акција**Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции разводната**

Нето-добивка за годината која има припаѓа на имателите на обични акции (разводната)

Корекции на нето-добивката који им припаѓа на имателите на обични акции

Дивидента на приоритетни акции конвертирани во обични акции

Приход од реализирани опции

Вредност на одкупени сопствени акции

Нето-добивка која има припаѓа на имателите на обични акции (разводната)

во МКД илјади	
тековна година 2009	Претходна година 2008
1.074.008	1.377.590
-	-
-	-
-	-
1.074.008	1.377.590

Пондериран просечен број на обичните акции (разводната)

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефект од издавањето на потенцијалните обични акции

Пондериран просечен број на обичните акции (разводната) на 31 декември**Разводната заработка по акција (во МКД)**

Број на акции	
тековна година 2009	Претходна година 2008
1.997.719	1.995.551
15.863	16.932
2.013.582	2.012.483
533	684

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски

	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	претходна година 2008
Платежни непокриени гаранции		
во денари	809.790	602.110
во странска валута	2.221.363	2.928.493
во денари со валутна клаузула	103.970	84.851
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	3.917.317	3.514.245
во странска валута	896.354	840.683
во денари со валутна клаузула	180.645	240.648
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	1.466.032	853.354
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	2.177.806	2.262.602
Неискористени лимити на кредитни картички	898.564	788.655
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	192.925	652.835
Останати непокриени потенцијални обврски (покриени и непокриени)	-	-
Издадени покриени гаранции	225.002	178.086
Покриени акредитиви	48.963	100.800
Останати покриени потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	13.138.731	13.047.362
(Посебна резерва)	(169.469)	(261.573)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	12.969.262	12.785.789

42.2 Потенцијални средства

	<i>во МКД илјади</i>	
	тековна година 2009	Претходна година 2008
Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:		
Вкупно потенцијални средства	-	-

Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:

Вкупно потенцијални средства

43 Работи во име и за сметка на трети лица/Комисиско работење

во МКД илјади					
тековна година 2009			претходна година 2008		
Средства	Обврски	Нето позиција	Средства	Обврски	Нето позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица					
Депозити во денари	55.000	55.000	-	55.000	55.000
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-
Кредити во денари	4.584	2.217	2.367	5.034	2.683
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица					
Депозити во денари	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-
Старателски сметки	41.217	54.213	(12.996)	141.032	165.545
Останато	-	1.655	(1.655)	-	1.698
Вкупно	100.801	113.085	(12.284)	201.066	224.926
					(23.860)

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

44 Трансакции со поврзаните страни

A Биланс на состојба

во МКД илјади

Состојба на 31 декември 2009

Средства

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2009						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	1.067	-	1.067
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
Хипотекарни кредити	-	-	-	36.281	-	36.281
потрошувачки кредити	-	-	-	38.807	-	38.807
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
Останати кредити и побарувања	-	-	24.386	87.034	10	111.429
Вложувања во хартиите од вредност (Исправка на вредноста)	-	-	88.800	-	32.319	121.119
Останати средства	-	-	(3)	(2.801)	(1)	(2.804)
Вкупно	-	-	113.183	160.388	32.328	305.899
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	23.911	224.110	16.430	264.451
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	2.200	-	2.200
Вкупно	-	-	23.911	226.310	16.430	266.651

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

44 Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	8.471	-	8.471
Издадени акредитиви	-	-	-	10.288	-	10.288
Останати потенцијални обврски (Посебна резерва)	-	-	274 (27)	12.320 (670)	899 (90)	13.493 (787)
Вкупно	-	-	247	30.409	809	31.465
Потенцијални средства				-	-	-
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

во МКД илјади

Состојба на 31 декември 2008

Средства

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Тековни сметки	-	-	-	1.603	-	1.603
Средства за тргувanje	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
Хипотекарни кредити	-	-	-	37.563	-	37.563
потрошувачки кредити	-	-	-	52.367	-	52.367
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	17	59.663	235	59.915
Вложувања во хартиите од вредност (Исправка на вредноста)	-	-	49.776	-	58.660	108.436
Останати средства	-	-	-	(1.262)	-	(1.262)
Вкупно	-	-	49.793	149.934	58.895	258.622

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Обврски

Обврски за тргување
 Депозити
 Издадени хартии од вредност
 Обврски по кредити
 Субординирани обврски
 Останати обврски
 Вкупно
 Потенцијални обврски
 Издадени гаранции
 Издадени акредитиви
 Останати потенцијални обврски
 (Посебна резерва)
 Вкупно
 Потенцијални средства
 Примени гаранции
 Останати потенцијални средства
Вкупно

Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
-	-	-	-	-	-
-	-	7.629	170.365	303.423	481.417
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	2.632	-	2.632
-	-	7.629	172.997	303.423	484.049
-	-	-	-	-	-
-	-	-	13.389	-	13.389
-	-	-	7.342	-	7.342
-	-	288	14.193	284	14.765
-	-	(3)	(349)	(3)	(355)
-	-	285	34.575	281	35.141
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Б Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

во МКД илјади

2009 (тековна година)

Приходи

Приходи од камата

Приходи од провизии и надомести

Нето-приходи од тргуваче

Приходи од дивиденда

Капитална добивка од продажбата на нетековни средства

Останати приходи

Трансфери помеѓу субјектите

Вкупно

Расходи

Расходи за камата

Расходи за провизии и надомести

Нето-загуби од тргуваче

Расходи за набавка на нетековните средства

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

Останати расходи

Трансфери помеѓу субјектите

Вкупно

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
	-	-	-	12.750	-	12.750
	-	-	578	8.102	92	8.772
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	11.690	11.690
	-	-	-	-	-	-
	-	-	20.327	-	-	20.327
	-	-	-	-	-	-
	-	-	20.905	20.852	11.782	53.539
	-	-	-	-	-	-
	-	-	115	4.053	152	4.320
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
	-	-	27	1.859	88	1.974
	-	-	3.076	-	-	3.076
	-	-	-	-	-	-
	-	-	3.218	5.912	240	9.370

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

во МКД илјади	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2008 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	-	-	-	10.349	-	10.349
Приходи од провизии и надомести	-	-	131	3.402	1.748	5.281
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	8.390	8.390
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	14.174	3	-	14.177
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	14.305	13.754	10.138	38.197
Расходи						
Расходи за камата	-	-	421	3.408	7.413	11.242
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	(593)	(3.381)	(587)	(4.561)
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	(172)	27	6.826	6.681

B Надомести на раководниот кадар на банката

Краткорочни користи за вработените
 Користи по престанокот на вработувањето
 Користи поради престанок на вработувањето
 Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со
 сопственички инструменти
 Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со
 парични средства
 Останато
Вкупно

<i>во МКД илјади</i>	
тековна година 2009	претходна година 2008
165.201	137.038
-	-
-	62
-	-
-	-
1.512	1.364
166.713	138.464

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ**Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година****45 Наеми****A Наемодавател****A.1 Побарувања по финансиски наеми**

во МКД илјади

Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно**Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)**

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно

вкупно побарувања по финансиски наем	период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

во МКД илјади

Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно**Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)**

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно

вкупно побарувања по оперативни наеми	период на достасување на побарувањата по оперативен наем		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

**Вредност на имотот
даден под оперативен
наем:**
состојба на 31 декември
2009 (тековна година)
состојба на 31 декември
2008 (претходна година)
Вкупно

<i>во МКД илјади</i>	земјиште	градежн и објекти	транспортни средства	мебел и канцела- риска опрема	останата опрема	други ставки на недвижно стите и опремата	вкупно
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-

Б.1 Обврски по финансиски наеми

во МКД илјади

Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)

Вкупно

Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)

Вкупно

вкупно обврски по финансиски наем	период на достасување на обврските по финансиски наем		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

Б.1 Обврски по финансиски наеми(продолжува)

во МКД илјади	земјиште	градежни објекти	транспортни средства	мебел и канцелариска опрема	останата опрема	други ставки на недвижностите и опремата	вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2009(тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

во МКД илјади	земјиште	градежни објекти	транспортни средства	мебел и канцелариска опрема	останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	вкупно
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008(претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2009 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2008 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2008(претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2009(тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

Белешки кон финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2009 година

45 Наеми (продолжува)

Б.2 Обврски по неотповидливи оперативни наеми

вкупно обврски по оперативни наеми	период на достасување на обврските по оперативен наем		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2009(тековна година)	-	-	-
Вкупно	-	-	-
Состојба на 31 декември 2008 (претходна година)	-	-	-
Вкупно	-	-	-

46 Плаќања врз основа на акции

	во МКД илјади			
	тековна година 2009	претходна година 2008		
Датум на давање на опцијата	-	-	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-	-	-
Варијанса	-	-	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-	-	-
Каматна стапка	-	-	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-	-	-

тековна година 2009		претходна година 2008	
број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
Состојба на 1 јануари			
Промени во текот на годината			
опции дадени на членовите на Надзорниот одбор			
опции дадени на членовите на Управниот одбор			
останати дадени опции			
форфетирани опции			
реализирани опции			
опции со истечен краен рок			
Состојба на 31 декември			